

Pora kaaheta isho pora kolluma innuma paayyota Saabta lellehata 5- upnna shakka

WAA FADAMM'A 5 - Pinaana

OCTOBER 2022

Maakinese maatiwose

Dehaamampayta asahana kolluma
Dishanpaya tura qatta kaskella piisa

Keete Mef Marfe

Dahaamampayta a sahan kutta, kuttuma a kiseeta
innumayteeta.
Dishampaya aturpa qatta kaaskella piisa

WAAKODAMAMAA Lellehayta moottada dulappa caa

WAA FADAMMA'	Pinaana
WAA MALLA KODAMITA	Kidadda a pinnana hiken. Dakaata torrada la'assa sahatinna uumen.
ETAA	Taqeeqa 25
MINA CAA OLIQABA	Haka Hella Nama 20
PORA	Qorruma kara pora kuti'inta hella kayno
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	Hella akka qorruma kutta kara kuta'ani kode.
MEHADDAA ISHIN KODEETA	kaartewwa a kiddada pahana uumen, dula qotampyta a turraata, kuta, sa, kaharta, lukkalita
AKKISHAA/ FIITOTA	N/A

ETTANISSADDA

Dikatteeta-Sawwaa

Afaa

Anappapeeta isho
puuseta

MATTEE OORSHA	<ul style="list-style-type: none"> Kodoose kifileeta'e patta kidadda a pinaana'e upnaadi. Nyooqqawwa maskapa kidadda mulootta olin firuma upnaattaysho upnassa' lellehayta akamaa ollen lahin. Kaartewwa kidadda pahana a mattayiti eeyyi xaay. Tappadda kamma' ca oppa taqqamadane.
KOLLATTA	<ul style="list-style-type: none"> Qoota torroota pinaanatedesa mataafa otoo qaptayye hella olleyye torra uumeeta kapayye kidadda dikoota pinaana upnassa kamayye nessa kuttissan anappapayna i' ettanshan. Otoo nessa kuttisan anappaptoye kidadda haaraya a dikoota pinaana olle deltayttumaa qapaa'e taqqameeta torraati shakkayta nqoota kide ka nessa pinaana kode kaspaa.... Kifileeta kutta taaki a impasti otoon i qaptayye, hella olqapa shashakka kapa qooti ka pinnanana olle wa sataataysho oppa mattayshin akka uumani a kodin, kifileeta dehassa i'ettanshan

SAANTA

- Hella awwi pinaana dulupaa ca tooyyeta paayeen
- Pahana dulain qapada "poroosi i' upttane?" kida. Hella otoo i upan poroosi "dula" akka maaxa kodani hale.
- Footose a qotanpayata xaashe qapada kide ishoona'e ini ayno pahata? Hella akka kammatani hale. "Ini qotanpayata pinaana dula qarpa ca qorqoratta'e qaarqaarri."
- Kamma' hella; aturraata, kuta, sa(okatta), kaharta ka lukkalittan upnayshi. Ka assew nessa a pinaana dakaytissa i ettanshan. Kidadda akida a siileta olle oppa' ooretan ka pinaana pahanatta milikkita taqqamado.
- A pahanadda pinaana opa xata tiitayshen. Ka a faqqanna lakki tupeesa akka siileta reexani hale.
- Hella torroota karayye dakaateeta aanatte upnatta akka akkishani ka qoota torroota uumani ishoonna qaarqari.
- Pahana'e torroota assi kideetan paayyen kutase poraanno kara kahara akke, kahaarasi i nyarrahene kide.
- Hella akka kaharra mana minanyarraheni kaassado. ke ka hella akka heentan mina' kitto pinaana kutaya taqqamattan torroota uumaeta xa'eta kammaa caadin.

WAA KODAMAA Lellehayta pinaana dakaytissa i'ettanshane?

WAA FADAMMA'	Pinaana
WAA MALLA KODAMITA	Kidadda a pinaana hiken, ettanissadda a dakayna ka a oorisha sahaden
ETAA	Taqeeqa 20-25
MINA CAA OLIQABA	Haka Hella Nama 20
PORA	Qorruma kara' poraa kuti'inta hella kayno
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	Hella qoruumaa kutta' takka kara akka qaa'ishani kode
MEHADDAA ISHIN KODEETA	Kaartewwa a kidadda pahanaa uumen, farta, telteeta, tuuyatta, hareeta koddada, xanta, kaartewwa, akidadda pahana letta a tapartiti dula qotanpayta atureeta , kuta, sa, kaharta nukkalitta..
AKKISHAA/ FIITOTA	N/A
MATTEE OORSHA	Hella otoo dikoota kidaa tapareeti ekkannaane upnaa akka kidadda kokonnayshani kaartewwa siileta akidadda uumen taqamatattayti eeyyi xaayi tappada kamate taqqamattay.
KOLLATTA	<ul style="list-style-type: none"> Hella nessa pinaana ettanssa'e kifileeta karandesa tittiitawan ka nessa pinaana akka dakaytissan hala. Kifileeta ettanisso otooni qaptayye lelehayta pinaanosin koda ettaninno akka kodani hella hale.

SAANTA

- Kidadda a dikeeta letta taparteeti oppa oorshi ka otoo hella harmisadayee kaartewwa a kidadda haaraya upnayshe. Farta, telteeta, tuuyata, harreeta, koodaata, xanta,
- Kaarteta, takka takka hella otoo pinantose upaneyye ishoota kaassado. Kamma' otoo pahanosen akkinnaae kidadda akidadda lenn ka hella akka matte upnaadani akka ishoota qarqarto nessa apinaana takki milikkita a harka koden.
- Awwe hella akka kaaheta kaahadani lele kaahetoositi ildasso diippetan akka dakkaysadani upnayshi. Wa faddamma atti nessedaa dakaanna fayya dakkaysatta.
- Kifileeta kara desa ane ka nessa a pinnaana tapposen oppaa kolladen dakkaytishi. Hella nessasi ayshayye akka de'e toqomen. Sedi kamma likeeta koddeetaysho akkeeta' ildasu akka panani ishonna faqqati.
- Hella nessa ika pinnanta minna'e dakkaye akka diknnan akka qootani maattupa akka tiitaawani kode. Torra lakki lakkattada kamma' olqapa muloota maxxaa pinnana akka qootani ooysatanpayta takka hale.

WAAKODAMA A **WAA KODAMAA kode!**

WAA FADAMM'A	Pinaana
WAA MALLA KODAMITA	Ekkaysuma a kidadda pinaana upnaa matarreta hikkattaa olqappada piisa tura hikatta
ETAA	Taqeeqa 20-25
MINACAA OLIQABA	Haka Hella Nama 20
PORA	Qoruma kara pora kutinta hella kayno
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	Hella qorruma kutta takka kara akka kutani kode
MEHADDAA ISHIN KODEETA	Kaartewwa a kidadda pahanaa, Farta, tellteeta, tuuyyata, harreeta, kodata xanta, dula, qotanpayta, aturraata, kuta, sa, kaharta, likkalitta
AKKISHAA/ FIITOTA	N/A

- MATTEE OORSHA**
- Kodoosen kodda hellati issin amaneeta kuttissa'e akataa paxaari. maa xoori hella takka takka otoo olqapa tura koonane ittaninnan. Matte upnaada inifeyya, inna takka otoon in heennin kifileeta fuula tura' akka qaado a kitteessitu.
  - Hellosene ca orofaysho tarpeeta ka kodda kammateeta patta qeedatta i ettanshan. Kaartewwa pahana kidadaa a mattayte xaay. Tappadaa kamma' ca kara'e taqqamadan

- KOLLATTA**
- Inna takkan dakintaadippa qaja/toonnoma coo ka qorrimumpaa de'a taaki pinnanisi koda in ettaninnin siileta kaartewwa a kidadda ishoonopa qeeda ka pinaanisi pahanatta nessaysho akka taqqamadani ishoota faqqati.
  - Otoon hella kukutta'e qapta olqapa 3 takki 4 qoota ka qoota pinaanitta takka desa akka hiippa uumani kokkonnassa i ettanissan, kaassuma kifileeta kaassatta i ettanshan, ka assew a ishoota mina' caccaa pinaanita xaame akka la'asani kammatayna parpaccissini ishoota'e. Hella qoota pinaantosidessa maana akka damman taaki maana akka pahan jaarjartan qara haasawatta kaassumoosen oorissa i ettanshan.

SAANTA

- Hella qorromuppa olpa oorshi.
- Kaartewwa apahana taqqamattan kidadda a pinaana tappooseniti
- Apahana pinnana muloota' fuula fuula tura qapen
- Kifileeta kaartewwa kara can turopa hella takka takka akka de'ani hale.
- Inna takkan takkan orofaysho qara kaarteta reexatta parpaccisni (taaki kollisapayta qoota pinnanisseti desa dikatta hashoshan daasan i ettansha).
- Nyooqqasi pinaananissi kodeeta'e nessa pinaanisseti takki lelehayta dakinta (nessa qapo) akka taqqamadu faqqati. Olqapa hasi inna pinannaitta xaame akka koono akka kammatani kaassado.
- Ini otoon kammatamtu kammayye pinaanitta kamma coo fadeeeta'e inna pila reexin.

WAA KOD AMAA Pinaanitta jaalatammo qaade siiletaadi

WAA FADAMM'A	Pinaana
WAA MALLA KODAMITA	Kidadda a pinaana taqqamattan pinaana upnashen
ETAA	Taqeeqa 20-25
MINACA A OLIQABA	Haka Hella Nama 20
PORA	Payyota qara inna takka takka' qorruma kara pora kuti'a kayno, kamma'e pora xaissa xa'issa'e
WA TURAN EYYE' HARMISSA	Hella xawwaate taaki olqapa olqapan afur koda akka taraabbeesa qara' kuta'an kode pora issi a kayo xa'ashen
MEHADDA ISHIN KODEETA	Inna takka takka' warqata ka aataa ookuma siileta dehassa
AKKISHAA/ FIITOTA	N/A

ETTANISSADDA

Dikaatteta-Sawwaa

Afaa

Anappapeeta isho puuseta

- MAATTEE OORSHA**
- Reexa i see a nama muloota ka dikatta a parpaccisnito akka koddite hella matte upnayshe. Hella siilewwasso etaa mattaysotin pinaanta reexame ka pora ookuma teyyanna akka koddani kokonnayshe.
- KOLLATTA**
- Olqapa hella kuttayta otoon i' qapta pora ka shakki, hella takka piita qara' kodeet an xasoollaya koda i ettansan. Otoon piita qara' kokonaane ikka ishoota rakkinnito upnaado. Qara' padaawetan mehadda kasu otoon i qajne ka olqapa hella ka koopeyye hella olqapa afuri kode mehadda qootatta'e ishoota ettantay.
  - Hella kukkuta otoni qapatayye qoota pinaana umayshotedes akaa qoota pahanassotitedesa akka la'ayshani kodeeta kokonnassa. Qalpewwa reexaasso qaarqarra xa'issa ettanshineyye toyi.
  - Hella mattayshootin pinaanissi kammayna ishoota rakisheyye pinaanitta akka xaashani kokonnayshe. Wa jaalannane isho pinaana jaalannane kara ollin kayeeta uumaynaa ettanshineyye (pahana'e la'atan jaalanni ka a kutta dameetan jaalanni) sedi lellehayta yaalan qapnini koda i ettanissa.

SAANTA

- Moota ke kapa' kute' i oppa titaawi pinaanitta jaalannito maana akka koddit ka maana malla akka pinaanossi jaalati akka ishoota lelton heena. Hella taqeeqa takka akka torraadani faqqati
- Kamma'e amma aka ildaatti diipiton heena atti mattayiti akka pinnanta mina dikado. Pinaanta jaalanittom apilaaa? Maana malla isi akka pinaanssi mina toyni? Oppa dikatta' taqeeqa takka kammayye hella mootadaaso olle akka qoottadani kokkonnyshi.
- Hellaa akka maxxada pinaanassoti puusani kokonnassa (otoon i parpaccisni hella qaarqare) xoolosite matta qarayye (pahana'e saara se kuta!) kamma' jaw kidaytan akka xaashani olkappan ishoota harmishi.
- Hella ette siilewwasso dikkishan kamayye olqapaysho kara siilewwaa moottada a kifileeta akka tooyani ka kaassuma akka kaassadaani ishoota kokkonnysh.
- ✓ Pinaanitta atta paho xa'isse?
- ✓ Pinaanissi maana malla xa'issi?
- ✓ Maana malla qalamewwose reexatte?

WAAKODA MAA Daknadda a Pinaana

WAA FADAMM'A	Pinaana
WAA MALLA KODAMITA	Kidadda a pinaana'e ekkassa pinaana uumeta' ettanissadda a motoreeta'e taqqamatta ikka issi upinaana
ETAA	Taqeeqa 20-25
MINACAA OLIQABA	Haka Hella Nama 20
PORA	Paayyota qarayye inna takka takka' qorrima kara qaaita pora kayo, kammata
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	Hella tarabessa qara' akka kutti'ani xawwaati taaki olqapa afurin akka kuta'ani pora mattayshoti kayo akka uumani kode
MEHADDAA ISHIN KODEETA	Piletoosi (mataafa maakkuma a la'ata harmisa tooyi) kaartewwa pahana a kidadda pinanna.
AKKISHAA/ FIITOTA	N/A

MAATTE OORSHA

- Hella kodoosen karayye a ishoota mina cacca ollete a kaaheta akka qoottadani upnayshe.

KOLLATTA

- Otooni olqapa hella kuttayta qaptayye ka pora ka qaja qapayye; hella takkan takkan piita qara' kodanaan xasoollaya waa kodamaa; ettannisan.
- Otoo ishoonna piita qara koddaneyye kodeeta'e piita akka ishoonna rakkaccisto upnaado. Olqapa hella kuttayta otooni qapta; hella olqapa qara' pissa mittana a lletto kutta oltura qoottatta qootta etanshan malla mukissa kasun i qaarqarri.
- Hella otoo kaaheta qattan ka dikkishan. Simooni mina co kodadda ka nessada a pinaana ollen kaahatta i ettanshan.

SAANTA

- Paayyota qara hella qorrumapa pohe. Akka xa'ani kaassado (otooni ettanshin).
- Lellehayta a pinaana ka nessada olin teyyattan pinaan ishoota olle ca ekkayshen. Otooni i heenaneyye qaarqarsa padaaweta kaartewwa a siile kidadda taqqammatta i ettanshan.
- Qorrima karopa kulleeta kammayye awwa hella'e pinaanta heenan xa'issa'e harkaasso akka taqqamadani kode. Hella'e a kaaheta akkische.
- Takka takka akka a kaaheta akkadani ka pinaanitta kifileeta kara kolladen kodeeta heenaneyye taaki pinaanitta mattaysho kodeeta heenaneyye reexatta akka ettanshani ishoonna upnayshe.
- Hella kifileeta kara' harmisha ka mehadadaa ishin kodeeta taparsha.
- Hella pinaana uumeta'e kaaheta leki taqqamaden. Hella etaa koonane kifileeta karandesa laabben ka ishoonna ollen tarraden. Hella pinaanitta ika maana akka uuman taaki pinaanissi maana malla akka xawwa desa otoo cayye kaassatta i ettansamta.

ETTANISSADDA

Dikaatteta-Sawwaa

Afaa

Anappapeeta isho puuseta

WAAKODA MAA Dikowwa a lellehayta dula qarayye

WAA FADAMM'A Kokkonumta a pinaana

WAA MALLA KODAMITA Dikeeta sahatta, waa kodamaa olqapa taqqamattan sahatta kodeetta

ETAA Taqeeqa 20-25

MINACAA OLIQABA Haka Hella Nama 20

PORA Kifileeta kara pora hella kuti'inta kayno

WA TURAN EEEYE' HARMISSA Hella olqapa 4 toori 5 kifileeta kapan desa akka kuta'ani kode.

MEHADDAI ISHIN KODEETA Pinaana a dula dekkadeppayye (dikowwa pilaantin haka 5) pahanadda yaalan qapnine 10-12 harmishen. Pahana'e, ansoola takka ohaata, aturrawwa afur (4) a kamma ca murkujadda sessa (3), akamma ca saadda lakki, kaspaha.

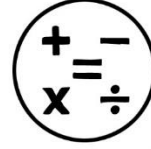
AKKISHAA/ FIITOTA N/A

MATTEE OORSHA Lellehaytaddoosene ca hupnadda kuttinni. Hella takka takka ini yaala male akkatta i ettanshan. Hupnadda a hellatti lellekaya upnaado. Hella fayyuma opeela co qapa amma kasu hupnaddaasso otoo kuttisannan ka caaneyye hella olle qapeeta i taqqamta koddita. Poroositiin paxaamassa' akka ollin kodani.

KOLLATTA

- Hella upnan dikna otooni qaptayye pinaana lekaya (pahana'e haka ansooladda 10) uumeta i ettanshan.
- Hella kukutta otooni qaptayye nama ollin olifaden olle a ollin puppursannan pinaana a juuttota a mattaysho ansoola uumeta'e lakki koddeetan akka kodani shiisheta i ettanshan.
- Ooisheena oxinta'a qapnine, hella kide'e a pinaanosin qudaanesa daka'ani xorii waa opeela qapatamaatiin akka oxnane kodee. Hella pinaana waadda akkaannatin akka uwwishani kodeeta (kokan puussotanni / markereetan tiitassan mineesa) mehaddadoosen patissan ka kaartewwosen a ishoota olle olmina caatin purissa i ettanshan.
- Akka derassati: hella duloppa taaki mataafa pahana a waa fadamm'a' pinaana kara akka tooyani kokkonaysha ka mataafa kara akka pinaana lellekaya a maana ca atta akka didiken.

ETTANISSADDA

Dikaatta isho matte upnaatta

Afaa

Anappapeeta isho puuseta

SAANTA

- Hella qorrumappupa tiitayshe. 1-5 atta akkima dikammitto ishoonna olle ekkayshi (kamakkami. Nessa kuttissan diken ka a diknan alleb qupiyya daltaytumma qapen. Hella kassu akka assi kodani ishoona kokkonayshe.
- 4-5 kaartewwa a pinaana dikeeta ka ooxina kuttaya lellekaya tara bbeesadda qara' xaayen. Tarabbeesa kayno otoone qapnin piita qara' xaayeta i ettanissan.
- Hella pinaanaitta pahana qara co pinaanappa faddeeta' lakki taaki takka koddeetan akka kodani kokkonassa. Pinaanitta takka otoo takkan kamma pinaanissi dawreetan uwwissa ishoota parpaccisni.
- Hella otoo lellehaytasi dikkishan kammaye nessa kuttissan akka dikani kokkonassa. (kideeta murkuujja).
- Hella otoo qattan ka piraneyye mootta taaki qatitta a olqapa olle olmina co ollen kaartewwa katatta ka piddatta i ettanshan.

WAAKODAMAA Kidadda pinaana

WAA FADAMMA'	Pinaana
WAA MALLA KODAMITA	Kidaa haaraya dula taqqamaden. Kidadda dikoowwa a dula olle oli qapade la'ayshen. Hella olmina ca olii akkeeta.
ETAA	Taqeeqa 20-25
MINACAA OLIQABA	Haka Hella Nama 20
PORA	Hella akka qorrirra kara kuta'ani ka kaaheta ali pahana qapo kara lakki akkatta' akka lellehani pora kayno.
WA TURAN EEYEE' HARMISSA	Hella qorrirra kutta takka kara' akka kuta'ani kode
MEHADDAA ISHIN KODEETA	Kaartewwa kidadda a pahana uumen. Lukkalitta, kootara, Mukisanpayata tika kolluma, miissaa, komayta aannaa, hukuukka, kaarteta a takka takka 3 oraapanti uuma.
AKKISHAA/ FIITOTA	N/A

ETTANISSADDA

Anappapeeta isho puuseta

Afaa

MATTEE OORSHA	• Kaartewwa a torra qorrirra qattissan ekayshen, ka a lellehayta ollen olli kalan a padaawamma uumen. • Kaartewwa pahana a kidadda mattayti xaayi. Tappada kamma ca kara taqqamadaney.
KOLLATTA	• Inna takka meeladippa lellehaytan ettaninnineyye mootta faditta akkatta'e inna motta hemitta qaa'ishayin opa akka aano qaarqaramittaadi upnaatta. • A tinnaqa taaki ini qaruppe hella otooni qapta nyooqqawwa kidadda kidaasso ka moottadaasso olle qalpeewwa totarrannane a wakkallitto pahana a oltura uumetan sawwumayeeta akka kuttishani kokkonnassa i ettanshan (pahana'e kadee olqapa takka kida komayta kino qapnaadayye; armayta kodeetan pinaana xa'issa ettanshan allu; maana malla kidaa komayta kiinan pinaana kuttaya'e damtaa. • Olqapayti otoo xayyoolayta koddeyye dikoota kidadda tooyetan ka kidadda a kidadda lellehayta a takka takka olle qaqqapeetan etaa kuttayta taparshen.

SAANTA

- Hella qorrirra olpa oorshi ka awwi dula qara a akkatta ettanshan waa padaawamma akka tooyani ishoonna lele.
- Pahana lukkalitta moontupa qapa." Pinaanisi ika maana' akka koddite i uptaa?" Isha' kide.
- Nyooqqawwa'e lukkalitta lukkalittay xoori diirta. Qotampayta mukittadippa akka impaso kaa waa kodamaa paayyo' kodeeta' piirtota sooknitto lukkalitta iyee'e (kuu kuu kuu kuu). Hella lukkalitta mini akka kuu kuu kuu kuu kidani kokkonayshe. Hella reexameppa ildaasso akka diipani ka akka muken mina' pahanaadani kokkonnassa i ettanshan. Sedi kamma hella heenna qapa "kuu kuu kuu kuu" kidan hale ka hella ka akka impasani koden.
- Dikoota kidadda hase hella ollen aanshin. Hella otoo piran qoota kidaddoosen haaraya desa otoon kaassumadda qapan a kaassaden.
- Kaartewwa a dikoota kidadda (a lekee kasu) tupeesa hella taparshi. Hella ka xa'en ka ukkuleetaysho olle kaarteta kidaddan fureeta oli paha a kkaden. Takkan otoo oli akkin kamma olqapa 3 kara' qaa'issa i ettanshan. (ini kifileeta kara hella atta akka caane kooni).
- Sessa sessadooseni kidadda kidaddasso maana kideeta akka kodden haasawasta akka titiitaawani ka torraadani kaassado. Pinaanissi taaki takkasi la'assa i ettanshan. Qoota qalpeewwa dakintatedesa torraatta.
- Sessa sessosen kidoosi maana kideeta akka koddite olqapa piisa' akka qoottani hale. Inna takkan takkan qoota kaartitedesa jirfa kida takka kara dikatta takka akka uumtoti kokkonayshe.

**WAAKODA
MAA**

Torra xa'ashen

WAA FADAMMA'	Pinaana
WAA MALLA KODAMITA	A dakkaysaden ka a dakaynan xa'ashen kidadda a pinaana sahaden; a tanpewwa kamma tooyen
ETAA	Taqeeqa 20-25
MINACAAYTA OLIQABA	Haka Hella Nama 20
PORA	Qorrima kara kutinta (qa'anta ka lellehayta pora kayno)
WA TURAN EYYE' HARMISSA	Hella qorrima kutta takka kara akka kuuta'ani kode
MEHADDAA ISHIN KODEETA	Inna takka takka mehadda ookuma (maarkerewwa, kokan puusowwa taaki qoyyan puussowwa)
AKKISHAA/ FIITOTA	N/A

ETTANISSADDA

Anappapeeta isho
puuseta

Afaa

- MATTEE
OORSHA**
- Akka ke ettanto kolluma turan qooteta torra pinko desa etaa shakkayteeta oppa oorissa ke parpaccisni. Kollumosen likkeeta kaytissa'e torra maanan upnaatta parpaccisni.
  - Etaa anappanaane hella muloota akuta pinko hikanaane akka tooyani xa'issa poorteta, warqata, paname taaki warqata kutta ke parpaccisni.
  - Muloota torrosen poorteta qara la'ayshan caarteta la'annitto akka toyani hella harmishe.
- KOLLATTA**
- Torroosen etaa lammattate akka upnaysamto fayya pinko xa'issa'e tampewwa yaalamale tooyeta, hella ettaniinnin kinnine otooni qapataye etaa atti anappapnito pahana atorra kifileetaaysho akka xa'ashani kokkonnassa ettanissa.
  - Hella kukutta otooni qaptayye torra kodeeta pinko a mattaysho akka uumani kokkonnassa taaki derassan ka komma wa kodda oppa qapeeta, siilewwa kodine taaki pahanaa pinko qara hikeeta ettanissa torra xa'ashen qorrimuma hella olpa oorsho
  - Qoota torra pinko kutayite desa akka lelani upnayish (aataa xoola opa xata co tooyin) ka a atti torranitto torra xa'ashen. Hella kammaye akka ttorrosen matte upnadani ishoonna matte oorshi. Poortitoe taaki caarrtita kutta' qara atora pinko anappapen ka pурсamittadda faymadan xa'ashi. Nyooqqqawwa etaa anappapnaane kidadda upnaatta.

SAANTA

Torra xa'ashe

- Hella xorrota karrupa olpa pohee
- Parpaccisnitta (nappapewwa) toqqome ka waakodamaa a torra akka dikkishani kokkonnayshe laanbbanta, shorayta, keerinta, kooko'issa kaspana.
- Torrosente dikkattayye ubinnade pinko a kuta'e qapnaatta.
- Hellosen siileta dikkatta akka tooyani kaassado. "Pinko akkeeta i ettanshane?" Kide ka kaaassada. Kutoosi atta akka kodde toqqomen.
- Hella takka takka' warqata isho a siileta (a puusetan kodeeta daashi).
- Torrosen oppa oorenka paayyute desa xa'ashin ka hella too torrose lamma' lellane ka plle warqata mattaysho qara' faymadda a siileta akka tiitayshan hale

Kuyyaata takkayye kutiyyo
Pinko i dekaade.
Isha akkatta akkan ettansho
tooyeta'en kaattillapa aani

Eteen paarketa qara kaye katafaata' xanta
Pooxaray oppopan kulle.
Xantada ka ana kapopa de'en.

Qootan xantada kapayye sekaatta fadde malla
harta pishaa karopan shore (puqqe).

Amma kaasu qoota pinko akkatta ana
parpaaccisnitto malla takeela dera kuuta (siipa)
qaropa keeri.

Eteen takeelasite siipa qara kaye xarrada lakki
dufame (saanqa) lakkin akki.

Anka xarradoosen kookooshi; xoori ayno kaasu
inco

Takeelasite qinda takupan keeri

Ka takeelasite tultuppan lekkade.

Ka kide pinko xayyo ayno aparee akke?

Olin kokollatta: Hella kuta mattaysho etee
xa'innaane torrosen ke olle lamatta' akka oppa
oorinni

WAAKODAMA A Qoota Pinaanatedesan Dikanni

WAA FADAMM'A'	Pinaana
WAA MALLA KODAMITA	A qalpeera pinaana la'ayshen i kaassuma kaassaden; kidadda pinaana sahaden
ETAA	Taqeeqa 20-25
MINACAA OLIQABA	Haka Hella Nama 20
PORA	Hella qoorima kara akka kuta'an ka qa'adani pora kayno.
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	Hella qorrima kutta takka karre' akka qaa'ishani kode.
MEHADDAA ISHIN KODEETA	N/A
AKKISHAA/ FIITOTA	N/A

ETTANISSADDA

Anappapeeta isho puuseta

Afaa

MATTEE OORSHA

- otoon pinnanissi upnayshini kamma hella muloota akka kassuma dehayshani ka lallehaysi kara' akka kullan faroota akka qapnadan nama takkupan tawwallin turan akka oppa dikadani etaa daashi.
- Ini hella upnassaysho ka rakkotaysho fureeta' hupna akka kokkonayshni. Kaaheta qaarqarroka xasanno. Etaa oppa caannaane hella a oosanna akka koddane kokkonassayti upnaado. Akkaatta kaaheta kammaateeta ka waakodamaa qara nakayeeta diissata. Hella a dapamte qara' kade kammatan karu ali puyatta ishootan parpaccisnin can.

KOLLATTA

- Hella qarpeela caati derassa hella lakki opa (olqapada 3) qoqqootetan akka hippa mattaysho uumani kodeeta kodda ettanissa.
- Hella shashakka otoo qaptayye taaki upnassadoosen nyooqqawwa tooyeta' ishoonna rakkinnittayye kidaa milikkitaadaatiti pahana immakeeta' kollumadda tapareti maskapa kidadda taqqamadine kaartewwa siileta qorrume ottantuppa pasissa/ peeheta ettanissa.

SAANTA

- Hella qorumuppupa olpa oorshi.
- Qoota pinaanissite desan dikanni. Pinaanissi maana akka paho ka maana akka koono fureetan ke daasha. Sedkamma ani an dikanno pinnaanitta xaamo kammateeta akkima ettanisso akka tooytan faddini.
- Upnassa a pinaana daashi.
  - ✓ Pahana'e; "qoota pinanissitedesan dikani. Ikuti i arirrii. Loqqa 4 qapa, xalmaadi qara nyirfaa dera'e qapa. Isha qarandesa oofeta ettanissa. Qoota pinaannitta xaamite desa dikanni?"
- Shakkayti hella akka kammatani faqqati. Oppa koddeeta kokkonassa' hella lekaya tawwali.
- Otoo tiititawwawwani ika assico kaahadan kammayye; taaki kiseeta kaahetosi a yaalan qapnin koddeyye pinaanisse maana akka kodde kammatana'e ka kammatana ka
- asu' hella akka kaassuma kaassadani ishnoonna lele.
- "Qoota pinaanittatedesan dikanni" kide. Sekamma hellosen upnaatta' akka faddeeta qapnaadani ishoonna kokkonayshe ka qoota pinaanissiti desa kaassuma akka kaassadani. Pinansi maana dammi? I shakkim i kutti? Qalameeta atta pahatu? Kaspaha.
- Hella kuttaya kaassumadda akka kaassadani ishoota faqqate ka otoo oorshaa likkeeta'e ke daashineyye turan pinaanitta kammatana' farowwa kuttaya daashi.

WAAKODAMAA

Dikoota a pinaana

WAA FADAMMA'	Pinaana
WAA MALLA KODAMITA	Dikata ettanissa sahaden. Upnaa a pinaana, ettanissadda a maaparra, ka heennatta/heennattadda la'assaanni.
ETAA	Taqeeqa 15
MINACAA OLIQABA	Haka Hella Nama 20
PORA	Hella akka qorrirra kara kuta'an sekamma quneeta'e ka porrada lalleka 5 opa peeheta pora kayno
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	Hella akka qorrirra kara kuta'an; sekamma quneeta'e ka porrada lalleka 5 opa peeheta pora kayno
MEHADDAA ISHIN KODEETA	Hella qorrirra kutta takka kara'paskan/peehaman/. Mehadadaa ishin kodeeta haka 5ti a kaya pahanadda a pinaana yaalan qapnine qapaa kaartewwa dikeeta a pinaana 20 mina ca uumen (pahana'e; kaarteta takka xantada 2 isi qara qapnaatta ettanissa. Pilaya assew saadda 5 qapnaatta ettanissa.) Dikoosi 1-5 xawwa xawwa warqata qara' taafi (puusi) ka pahanadda netipewwa olle oli qapanna xa'ashi.
AKKISHAA/ FIITOTA	N/A

ETTANISSADDA

Anappapeeta isho puuseta

Afaa

MATTEE OORSHA	Ini waakodamaa hella hupnaysho a dikata akka sahadane ishoota qaarqaarta. Hella a jaalannan ka jaalannin kinnin isho qoota pinaana kaartetaysho qara ca upnaa qootteta' a ishoonna mina cecce'a dehattan akka dakkaysadani matte ishoota' upnayshe. Ini etaa ulfeessetan hupna a dakkaysatta oppan sahanno.
---------------	---

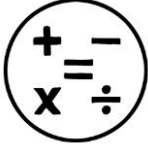
KOLLATTA

- Hella 5 oppa dikeeta ooysanna koddineyye; sekamma dikowwa kutkutta oppa kodani afeetav dikowwa paldissa reexatta ettanissa.
- Akaattan dikowwa lekayaapa lallehayta hella ettaninnine kinnine otooni qaptayye; parjumaysho qara' kaarteta ishoota harmishe. Hella pila oppa innoseniti kaarteta xaame akka qapan akka kaassadane ka dikoositin akka ishoonna de'ani kaassatta ettanissa. Poroositin olqapa innosen poroppa' akkaannopa olpa orran.
- Olqapa hella a hupna dikeeta kara' lahame otooni qaptayye, ollupa ooradda a dikowwa lakki uumata ka hella kokkonumta upna a dikoota qapaa juuttotan dikowwa' a qaran qaptati pahanadda rakkinna daassata ettanissa.

SAANTA

- Hella qorrumpuppa olpa oorshi. Olqapa muloota olle haka keniti dikeeta sahaden.
- Kamma' hella akka salfani kaassado. Dikowwa 1-5 puusame warqatadda qorrirra kapan desa peehi (qupi.)
- Kaartewwa dikoota a pinaana harkaytippa qapado. Ka jaarjartan hella' kaartewwosen daashi ka ikka kaartetaysho a pinaanitta olle dikoota oli tooynitto opa akka pulamani kode.
- Hella muloota dikoota parpaaccisnitto oppa akkaadan kammayye mattada olqapaysho kara ca olle qoota pinanta jaalannan; a jaalannin kinnin taaki a upna ule takka akka qoottadani kaassado.
- Hella iirrisootupa oorissan ollupa oorshi ka lammatta' puleeta'e kaartewwaasso pohe.
- Hella a ishoota mina cacca lallekaya akka qoottadani ka dikowwa dikeeta lallekayan akka dikeeta akka sahadani ini etaa lamayta kara kode.

WAAKODAMAA Torrada a pinaana eeppaa

WAA FADAMA'	Pinaana	<p style="text-align: center;">ETTANISSADDA</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> Dikaatteta -Sawwaa </div> <div style="text-align: center;"> Afaa </div> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> Dikata ishoo matte upnaatta </div>
WAA MALLA KODAMITA	A olin pappahanine kolladen; lellehayta a motoreeta piisa a sahaden.	
ETAA	Taqeeqa 15-20	
MINACAA OLIQABA	Haka Hella Nama 20	
PORA	Pora kutita a hellati kayno qorruma kara	
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	Hella qorruma kutta takka kara' akka kuta'ani kode.	
MEHADDAA ISHIN KODEETA	N/A	
AKKISHAA/ FIITOTA	N/A	
MATTEE OORSHA	Olqapa hella shashakka qapo karkarewwa a duumata dikatta piisan upnatta diissata; ettanshan ka sede ipaxaari (sene ammakkasu haaraya!). hella otoo akarkar caa olli' ettannin kinnine, karkarto wwaa kollatame (jarjartan) makkeelayta /akumma; lettan dela foola /qappannayta, xasollayta/ nyarralayto, kaspaa---) koklluma taqqama kodda i ettansha. upnaa dikatta xuumeta isho kodoose dikatta kokkonnassa'e etaa qeedi.	
KOLLATTA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Innaa dakintan qaanta ettaninnikinnine otoon i caane a harkayshoten ettanshin koddeeta i' ettanissa. Hella la'assowwa fuula a kutta' isho a shakka akka kodani kokkonayshi. Lellehaytadda dakinta a kukutta isho a shashakka qara' akka kokkonnassa daashani kodi. ▪ Hella olqapan kukutta pinaana dulo' isho torra a kidaddaan kukumma'a ka shashakka waakodamaa mattaysho akka mattayshote akka uumani inkodito ikoddita kideeta i, ettanshan. Karkartowwa adikatta xuumeta' akka karopa qapani' qapaa i, ettanshan. a taakite, qalpeeta a deyyo kolladen karopa qapaa i, ettanshan. 	

SAANTA

- Akkaa hella torraa lellaa mina' leli, ishoota dii'kidittan isho fayya' dakkaysadin. Karkartowwa ollinnin torraa a nappapa. Akka jarjarto' isho a makkeelayta mina adera ka a shakka koddeetaysho hella leli.
- Etaan a nappapnoyye, "kidaa piikketo" kiina akka dalaaytanin heena. Kidaa "shakkayto" kiina otoo dakaynittan a ishin mina' kitto akka kootanin heena. Hella a ettaninnan mina' kitto a kutta akka kokolladani hale.
- Hella olle a kutta ka a shakka' koddeeta'e lellehaytan torra ane kammopa xata caa anappapa. "Etaa takkayye" otantoppa dula' a kutta takka caa. Pora pora dula' oppayye, pinaana ika lekaya kuttaya caa, a jarjarritto ka makkeelayteeta, a shakka ka a kutta, a parpaccisnitto ka fuurolayteeta; maa xoori pinaana piisa pora oppa pishaa akkannan hartaa shakka. harta qoota shakkitto malla pinaana tara taranne ikni' paayyota'e kooodata teyka a kutta' isho nalqa kooodata a shashakka 3 (sessaa) hartoppopa anni. Alammatta, kaanketa kutta, moottaadi okkatta kutta' olle, pishaa shakkaya ikkeete aanin. a dikkatta, tuuyyata kutta' isho lukkala shashakka'e pishaa ikaa' anni. namaa duloppa co piisa qoottatta jaalanni!"
- Waa kodamaadda otoo hella ollen waan kodamine toorrappa' oori. Akka lellehayta mattee oorsatta ettanshan kidaddaa waa kodamaa aparpaccisna a kokkonaysha daashe.

WAAKODAMAA Xampirteeta harka

WAA FADAMMA'	Pinaana
WAA MALLA KODAMITA	Ookuma uumeta' harrayshin akkisha, xelittayshin ollin qoottada.
ETAA	Taqeeqa 15-20
MINACAA OLIQABA	Haka Hella Nama 20
PORA	Xampirteeta harka mattayshote uumetan hella poraa oppa' kutiinnan ka a oppa' xa'innan. Xawwaati taaki olqapa haka 4-5
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	Hella xawwaati taaki olqapa afur (4) koddeetan akka tarabbeesa qara' kuti'ani kodi, poraa kayoppa' xaasha.
MEHADDAA ISHIN KODEETA	Hella takkataka mehadda warqata isho a ookuma (siileta xa'issa taaki da'ateeya) dehassa.
AKKISHAA/ FIITOTTA	N/A

ETTANISSADDA

Anappapeeta isho puuseta

Afaa

- MATTEE OORSHA**
- Otoo lellehaytose kokkonnassan akataa uumeta koodaa ettanisa.
  - Otoon i etaa kitta hella waa kodamaaysho ookuma delittaysho ollin akka qoottadan ka qoota harka xampiraatedesa akka torraadani kokkonayshi. Hella waa kodamaa ookuma a moottadayshote akka tooyani, akka a upnaa koddani kokkonayshi.
- KOLLATTA**
- Otoo i hella olqapa lekaya qapan, hella olqapan kutiissa, mehadda ollin qoottatta ettanshan malla mukissa kapan upnatta i, ettanshan.
  - Lellehaytose akka qadammitto mina seehissaa reexatta i, ettanshan.
  - Hella shashakka a qaarqarsa kutta ishoota parpaccisno otoon icaan, harkaysho karan patta akka daatani kodeetan harka warqata qara' qattissaan tooyeta
  - Ettanshan, taaki matta mattan oli qarqarena'e anta faddeeta Kara marra'eta eettanshan. Aqaran a kutta taaki hella uumata qapane helladaasu kamma desa tooyani ka harkayshu qinda opa horreeta heenann opa purshani kollisa ettanshan.

SAANTA

- Hella akka xawwate koddan taaki 4-5 olqapan koddan ka titawwata kifileeta (Poraddipaa desa koddan) harmishin.
- Hella pissa aka isha tooyan qapnaadu. Innadi hella faddeeta akkish ka harkasu qinda xanpira opa purshani lelle.
- Itasho minqareta qinda anpukutayta qupitta ka harka sanp a karupa Paadawtan akkishi.
- Hella mattayshutin xanpira xaadi uumani/ kodani faroota dashi/sedi xampirteeta leenan koddiya iettanissa koda herkeyshute taqqamattan, afaddin mina kitto kodani kokkonayshe.
- Kifileeta kara otoo titawwinitto, hellaa xanpirasu xoolla atta ca'e qapan dikani kaassadu, qupiyya-harkasu qera dikiya i ettenshani?

WAAKODAMAA Oli pahanatowwa kaPursamitta

WAA FADAMM'A'	Pinaana
WAA MALLA KODAMITA	Pinaana ekkassa ka kidadda Pinaana kamma kamiya
ETAA	Taqeeqa 20
MINACAAYTA OLIQABA	Hella haka 25
PORA	Hellaa akka qorruma kara kuti'ani ka qa'adani porakanyo
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	Hella qorruma kutta kara kuti'ani kodi,
MEHADDAA ISHIN KODEETA	Turan kollumoosin kara kooten kidadda Pinaana pahana kaarteewwa
AKKISHAA/ FIITOTA	N/A

ETTANISSADDA

Anappapeeta isho puuseta

Afaa

Dikatteta-sawwaa

MATTEE OORSHA • Olkapa tooya ka olkapa olli ettanina pahaana oon i caan qinddada oli pahane kassadan. Hella olin pahanine ekkassa issini kodani sedi waa feyya! Otanta hella oppa haasa kokkonassan a sedi tura upnayshin kidadda olin pahanine takka takka karupa kalissa i ettanshn.

KOLLATTA

- Pinaana (Horeeta) olkapa ekkassa ka ekkassan ettana Sali akkiniyo olqapa hellaa kukkutta aqapa hella pora afuri 4 qootetan ka olqapa matta mattan kaartewwa lamaya qootetan kahyta derassa ettansha. Hella olqapashu kara caa kaartewwa horeeta piisa a oltura tooyan torreetta olqapatan kodani kokkonayshi. Axaamana akka horeeta rexamani ka maana akka koddeta olkapa ekkassa “kodiya faani?” akka qorradeni hale/kodi. Hella quada jaqalisosi reexe torra xelitayishuti akka ulfessiyan matte oorshi.
  - ✓ Pahana'e: - inna takka doya faddino farta xanpirteta kodiya ireexada, maa xoori nanoota qara keerita qoota faanitto malla farta kutta kodiya reexada.
- Hella olkapa ekkassa ka rakkowwa olkapa pahanassakaytooye hella kaarteewwa akka rexaddani olkapa ekkayshani

SAANTA

- Hella pora karupa halle, a hana kidadda dkiya a pinaana ishoona olin kama kami, hella akka horeeta kodan taaki nessa horeeta dehayshadani issi daassattan daashan kaassatta ettanshan.
- Kaartewwa piisa tuladi fuula tura xaayn, kaartewwa 2(pahana lukkalitta ka fartaa) aheenana rexaani hella issi dashe lakki hale.
- Hellosini horeessi olli pahato otantupa ka akka qalpeeta lekaya faddan kaassadn. Hella otoo olkapa ekkaniyan kaassumadoosin are kammupa xaata caa kaasset ettanshan.
  - Qalameewwa horresite olepahanim, oilinpahanine?
  - Qapna horeesite oli pahanim, oli pahanine?
  - Horeeta (Pinaana) takka takka loqqa meqqa qapn? Ekta i qapane?
  - Horeesi maana kidammi?
- Hella takka takka otoo oorshan kamma horeeta olkapa ekkeniyan qindan purshin karupa ooren.

WAAKODAMAA **Inniya nukkalitta (Inniya)**

WAA FADAMM'A'	Horeeta (Pinaana)
WAA MALLA KODAMITA	Eetanissa dakkaysatta ka ettanissa motoreeta otantupa pursa'e ettanisayshu taqqamadan
ETAA	Taqeeqa 2o
MINACAA OLIQABA	Hella haka 20
PORA	Hella akka qorruma kara kutian ka qorruma lake pora ishoona keeritta ettananno apalda
WA TURAN EEEYE' HARMISSA	Hella rexxoota takka male qorruma killa'a kara akka kuti'an kodi
MEHADDAA ISHIN KODEETA	N/A
AKKISHAA/ FIITOTA	N/A

ETTANISSADDA

Anappapeeta isho puuseta

Afaa

MATTEE OORSHA

- Kaahese oppa hella koda takka (dakkaysatta) qinda apilaa titawaanoota ekkassa) pursa ettanisayshu taqqamadan.
- Hella otoo keriyane akka issi tooyadane dehaami, pora dufammi karan keerintta qoota rakkoota koddiya ettanisso malla kaahayta issi tooytan kaahetta parpaccisni

KOLLATTA

- Hella olqapa lekaya qapaa kifileeta pora lakki oppa qooteetan kaaheta ika leka kaahadan hella lelehayta kaaheta qapata faroota daashi.
- Hela kifileetayishin kara ca kka dakinta kode ka kulla ayino akka kodee upnayshani koda olli dassattan innosin akka oppa qootadu qaarqaareta i ettanshan. Innosin akka ilddadi diipadani ka “nukkalita” reexinnoti’e “kulila, kulila, kulila” kidan kokkonayshi.
- Hella pora keeranta a fayya inqapnin kaahaytosi kana’ata dawan kaahatta i ettanshan. Hella parka kar’a kuti’an ka pittittan hakka lakki piisa dehayshani kokkonayshi, harka pittittan hakaa innoosin motta qara qapatta ka harka akkitta inna kapaa coo harkadi karupa xata koddiya parpaccisni. Hella harkayshu pittittanin harka mootada kifileetan qindata akkittatn kana’ata dawa parka akpa/oppa kana’ata dawiyaa parpaccissini, “lukkallita” kidiyan aka reexnittote’e ildati diipadu ka “kulila, kulila, kulila” (otoo assi koonnitto hella qindatta xelitayshute opa’ kanaata dawa fadammi. Sede parka titwatiti kamma ca’ataa parpaccissini) kidan, oto nukkalitta torraniyan inna kanaatan teyyaniyane pora xeliyaadi oppa kayiniyane qara harkayshu derassa iassi koonaa faani. Nama tupa harkaadi dayysamo parkoosi oppa laka kuti’tta parpaccini. Otoo xeliyadi harka dapane, xelitayishu issoki kideta.

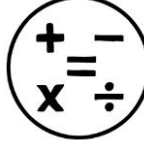
SAANTA

- Hella piisa piita qara qorruma kara kuti’an kodi.
- Horeeta dula opa ayno? Maana inu konni? Hella lamaya oorshaa daashin kodi, kamma asikida, horeeta dula, horeeta duluppa kalto orra horresi’e toytini, oraa ino qarqari ka hukka, aannaa ka duuka caata taqqamo inudane.
- Orra piita qara coo piisa “kulila” akka kode hella leli, hella piisa akka “kulila” “kooki” kodan kaassattan a nessa kulila dakaytinna pora kuma’atn kamaa kamiya kissessi taqamata i ettanshan.
- Harka nama isi faddinya hella lelala. Innosin lukallita, hella akka lukkalitta mina “kosobbi” kodiani kassatta faroos taqqamattan reexa ettanshan. Lukkalitta akka qorrumeyye lakan desa titawnito ka nama matta mattani “kulila” kidiyan matta nama takka qaraa qapatta kollishi.
- Nukkalitta quad kokaayt ka inna Nukkaliteta qapa xa’in Nukkaliteta qorruma karan desa deenin ka Nukkukodiyan ekkassayshiin, waa malla kodamita Nukaliteesi adaaniyan qaran qaptu keeritta ka milikita daassatto turan porayshu oppa kuti’itta (mattee oorshaa; titawa paayyota akkissa Nukaliteta kodiya i ettanshan).
- Nukaliteeta milikita kodama turan pora kuti’itta qara kuti’ite kulila kodan ka ina pilaa Nukaliteeta haaraya koda ka tiitaawa harraya payyan, a milikita isheenna kodamte Nukkalitta a pilaa a tiitawnito koddatta qari jarta.
- Inna takkan otoon oppa milikita opan kodne titawa lammatta kamma lukkalita ayno akka kode alelehihin.

WAAKODAMAA Dikoota Daka Xapatta

WAA FADAMM'A'	Horeeta
WAA MALLA KODAMITA	Kolluma dikoota
ETAA	Taqeeqa 15-20
MINACAA OLIQABA	Hella haka 20
PORA	Dikiya horeeta keni qootiya ettannisso pora kayo, hella 4 (dikiya takka kara qootiya i ettanshan
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	Titaawa kifileeta kapan desa horeewwa uumine dikiya qootani ka hella dika takka takka karupa dakaani hale.
MEHADDAA ISHIN KODEETA	Horeewwa akukkutta can dikkada uumin (xanpirteeta, kupa'ata, xanta, farta, kuta) horeesi otoo kifileeta kara qooniyani dikoowwa xaaysho ka kifileeta takka kara dikoowwa puussa.
AKKISHAA/ FIITOTA	N/A

ETTANISSADDA

Dikatta isho mattee upnaatt

Afaa

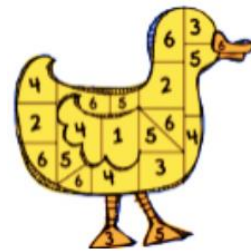
Anappapeeta isho puuseta

- MATTEE OORSHA**
- Hella aissin taaki nama pila inmidin dakada feyya kattine/hella dikiniya a shakka akkadin upnaado. Etaa mehadda oorin kattaniyan hella isi tooytani dehaami. Hella ettanissa dikoota akka kolladini waa ishoona qaarqara koda koddee lele, matta mattan oli qaarqarta ishoota faani.
  - Hella xeliyasu akka isi ettanshan ka dikoota etaa teyyadan mattee oorsha daashni maxoori mootayshu kaassade dikeeta oli qaarqara ettanshan.

- KOLLATTA**
- Helladasina ettanissa dikeeta qara koddiyan a hella qara diknian a dikoowwa lekaya qapa, dikiya horreeta lekaya ummata ettanshan. Hella haka 20 kayiniya oon icaani dikoowwa haka 2 qapa dikiya uumeta ettanshan. Hella haka 5 kayna oon icaan, dikooww haka 5 dika uumeta ettanshan. A ishoona salto upnayshin.

SAANTA

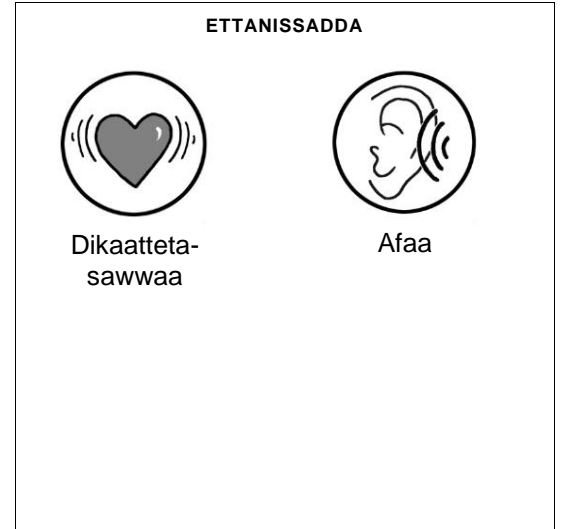
- Dikiya horeeta uume a kifileeta kara qootu. Hella olqapan oppa qote ka jirrissowwa horeeta otanta kara qooteta kodi.
- Olqapa takka takka qirra shashakkayya daasha taaki mehadda dikan
- Hella tara taran pahana dikiya horeeta qara qaptan kodaccissi. Hella aqirraadi qara deete dikootan nessa dakaytissa torrata fadmmi, are aypa dikoota diken.
- Hella otoo dikiya horeeta amaxxa kamma matta mattayshu qara pahana horeeta dukaata takka torran kodaccissi. Kifileeta kara olqapa' dikkishe hella afayyum dikoota immakiniya a pilaa dikiya horeeta qapa ka oni olqaposi dikiya horeeta immakan hella pursaa ettanshan.

ca

WAAKODAMAA Ettannissaa Ripoorra Kodeeta

WAA FADAMM'A'	Horeeta
WAA MALLA KODAMITA	Hupunulayta atta akka ikkissatta ettansamitto upnatta ka mattee oorsatta kolladin
ETAA	Taqeeqa 25-30
MINACAA OLIQABA	Haka hella 30
PORA	Hella qorruma kutti'ittan fiitota akkissan ettanisso pora fayya kamma hella'e pora sileeta kayno.
WA TURAN EEEYE' HARMISSA	Hella qorruma takka a kutta karaa kuti'an torraatta akka kuti'an koda, fiitoota'e xoori piisa akkeeta akka etanshani amma kaasuu harmissa i ettanshan.
MEHADDAE ISHIN KODEETA	Hella takka takka xoola ka upnaa (sileeta) posterta uumeta dehassa.
AKKISHAA/ FIITOTA	akkishaa/ fiitota repoorta kodeeta

- MATEORSHA**
- Hupunumayteta hella ollin torraata i kokkoki ma xoori kuuta paqaara. Hella takka soota issi qapnaiya ettanshan, kuutosi qara otoo torraniyan dikattota hella ka hella piisa hupunaytuma kifileeta samayta dakina koddeeta disata fayya'e akka mattee orsaadani kodi. Hupunolayta ekkissa'e ka samayta kokonnassa qarqartao qoota nakaytuma ka torrada ulfeena kooniya kuyyaatupa kifileeta kara torrada koodiniya karupa kalta pappaccisni.
  - Hellosn hupunolayteta maana akka koddite torraaniyaan, maxxaxeltayshu akkan heleen ka infuurin takki kiseewwa lamaya mattee oorsadani issi tooytin. Qoota we piisate desa torraa qara jareeta ekkayshin

- KOLLATTA**
- Hella piisa akka fiitota tooya ettanshani kodi. Sedi hella takka takka fuula orra pilaa tura kuti'itta kaassatta i'ettanshan.
  - Otoo assi koddite hella shashakka tura nama takka akka dikimini akka fuula orra kukutta tura kuti'in tooy.
  - Olqapa akukutta ahella fiitoota akin kamma kaassumasuti oorshaasu qooteta tura lakki koddan ka titawan ka torraatta ettanshan. Hellasin a shashakka kodn posterta uumeta karan paqarumta maana akka pahato pahana akkinna akka xaasshan kodeeta ettanissan.
  - Hellasin akukutta kodan olqapa qoota ka hupunaysho minna ikkissa tirama shakka uuman kodeeta ettanissan.

SAANTA

- Hella qorruma karupa hale "awe hupnumayteetan fiitota in tooyina hupnumayteeta maana akka koddite ayno lelaa ettansha? Otoon Ishan dapno dakintaynuppa maana inu dakaani?" 1-2 hella oorshashu daashani faroota daashi.
- Kisseeta takka takkaye hupunolayta a inu miidno mehaddanu qeedtan takki nama inu qara sesiino sedi qaran qaptu upnatta'e fiitota tooyina
- "Reporteta hupunolayta koddeetate desa maana kollisi?" kiinito fiitota tooya.
- Olikamma kirnnasu toyyan kammaye kasaado. Elimo isho Moonaa Maana kodeen kollissa appopa'a Elmoo qootaa olkaamacaayta hupnuma kokollino? Hella 2-3 akka oorshen kodee.
O Oorsha kodeeta ettansha "in ettaninikitto diishe, sedi kodeetan ettanshan" otoo isha in qaraqaareta qoota hupunolayta kollissaanpayata, toola a taaki xayyolaya pilaa ole torrada.
- "Elimo isho moonaa hupunolaya ettanissa murtewasoni mattee oorsatta maana kodn" kidn ka kaassadn.
- Kisseeta kitta kollattanpaya olqapa 4 qoqooti ka fiitoota fayyuma 3 kodee postereeta uuman kodin (pahanada) seni kifileeta qussa quad ra'ishe.

**WAA
KODAMAA**

Elimo Oltura Qootata Koolanni

WAA FADAMM'A'	Horeeta
WAA MALLA KODAMITA	Qoota oltura qootata akkaa parpaccisno upnaatta tipipireeta
ETAA	Taqeeqa 25-30
MINACAA OLIQABA	Haka Hella Nama 20
PORA	Hella qorruma kara kuti'an ka kifileeta tooyan /tooya ettanshan pora kayno kamma pora oppa hella sileeta xaashan
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	Hella qorruma takka a kutta kuti'an ka torraatta akkaa koda fiitoota xoori hella piisa akka akkeeta ettanshan oppa ooryan harmissa ettanshan
MEHADDAA ISHIN KODEETA	Hella takka takka xoola taaki upna sileeta uumeta wa dehaaniya
AKKISHAA/ FIITOTA	Elimo kirpa fiitoota oltura qoottata kollann
MATTEE OORSHA	Oltura qoottatta taqqameta qaarqara qoota olturaa qoottatedesa torraatta kodammo kuyyaanta piisa/kuyyaatupa kifileeta kara torraa karpa kalyna parpaccisnitto.

ETTANISSADDA

Dikaatteta-sawwaa

Afaa

KOLLATTA

- Hella piisa akka fiitota tooyata/tooyta ettanshan tooyi sedi hella takka takka a pilaa tura kuti'issa kaasstta ettanshan.
- Oto assi koddite, hella shashakka nama takka nefo akka turan dekinin akka fuula hella kukutta tura'kutin tooyi olqapa hella kukutta a fiitoota tooyan kamma kaassumasut oorshaa qoottan tura lakki koddan ka titawa ka torraata ettanshan.
- Hellasn otoo a kokkoka koddin olqapan qootamiya saapyan koddiya kappaa qoota olturate (horreeta dulupaye akka pahana qalpeeta desa taqqamni kokkonneyani) olqapan qootamiyan ettana shakkayta uumami kodeeta ettanshan.

SAANTA

Elimo qootaa olitura taqaamata'e kollanee

- Elimo oltura qootata kollani.
- Hella qorruma karupa hale "qoottiya kideeta mane kideta" kide hella akka oorshaa daashan faroota dashi (oorshada arpaxata wa qapaniniyan'e i' ettanshan. Tarra kodetan naama takka wa axaayti kodde meela daassatta.
- Oora apilaati qooteeta wa parpaccisna mana? Aqootiya ki parpaccisnitto etaa idikaani? Hella akka oorshaa dashani kodi.
- "Ellimo oltura qooteta kollanni" fiitoota kilpeta assi kinitto tooyin.
- Oto kilipesi tooyan kamma "aoppa upo Ellimo maana isha daasshi? Ellimo tippa jalaani? Moona tippa Elimo jalaani? Ellimo, moona tippa taqqamatto ifaan? Qappaa opa Ellimo manna isha kollini?
- Duluppa qara horeeta kitto (okkayya, lukkala, takkiyewwa fartada kas paha) dula olturata kara qoottani: - horeeta piisa poraa oppa olin kollaniyan dula qara, semalla qooteta kolluma parpaccisni, pishaa, damta, pora oltura iqoottan pora sedine piisa nakaytan olin kollatta ettanshan
- Hella kifileeta taaki kara wati qooteta'e maana koona horreeta inukapan desa kitto a'olli qoottiniya ipahata? Atta kaassuma inna dashi.
- Oon kiseta kitto olqapa koddaniyan waakodamaani (upna sileeta dehatowwa qoottetan Waakodamaa n kokkonayshinika pinaana (horeeta) dula samaytaa pahana oppa olitura taqaamanyo xaasha.

WAAKODAMAA A Oli Pappahaa Ka Horeeta Kar Kar

WAA FADAMMA'	Horeeta
WAA MALLA KODAMITA	Kamaa kamiya kidadda horeeta; qoota kollata horeeta ka maana akka damiyan upnada, ekkassa ka pahanassa
ETAA	Taqeeq 25-30
MINA CAAYTA OLQAPA	Haka Hella Nama 20
PORA	Hella matta mattan qorruma kara pora ishoona qeedo afayya
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	Hella akka qorruma kara kuti'an
MEHADADDA	Kolluma deyyo karaa aumite paha kidadda horreeta kaartewwa
KIRPA A FITOTA	N/A

ETTANISSADDA

Dikatteeta-sawwaa

Afaa

Anappapeeta isho puuseta

- MATTEE OORSHA**
- Hella pursamitta horeeta ka oli pappahanasu etaa torraniyane inu akkaan olpapahnata ka pursamitta qapnu leliya i' ettanissanwa xawwa desa caa oppa qawwawa inu faani.
  - Qoottowwa etaan oppa rexinno dikatta lekaya qapnatta i' ettanshaniyan ka takka qarupelaa oorsha caane qoota lallehayto kokonnatta i' ettanissa. Sedi qanqnuma ka saantan kodeetan ettanshan. Maa xoori qoota qase reexa pahanana'e qoota torraata patta reexa.

- KOLLUMA**
- Kamma pursamittade ishona upaneteyye kaarteta xai'ssan ka hella akka horeesi pahanadaan ka pasiyan taqqamatu kodiya ettanissa (pahanana'e atti farta qorrumaa oppa kitto mehanta me'aynito dammi ikeeri ikan ka laani)
  - Hellasin qoota kallaata horeeta ka damta a turan upan koditan olqapa qoottetan qoota a xaayshin uumitani ka horeewwa qoottashu ooline pora oppa murani pursamitta akka reexani qootiya ettanshan.

SAANTA

- Hella qorruma karupa hale, pahanana horeeta dikiya kidadda ishoonna ole kidadda kamaa kami. Karteta tooya turan matta mattan kida torriya ka hella akka horeeta upnanyshani kaassada. Kamma pahanadi ishina akkishn.
- Hella maana akka tooyan kaassattan qoota horeeta matta matta tedesa torrada. Kaassadu wa kiinta takka takka ksssuma "dikla horeeta ka loqqa qapane?" nyirfa misanewwada xoollada qapane?
- Horeeta helladasu olin kamma kamata kamma qoota horeetetate desa maraja haaraya sooksha, horeesi kiseeta pilateyye oppa kollanitto (pishaa kara piita a qoyya/ a kokti, qoraa kaspha) ka ahoreeta damta jaalannitto (soa taaki qora)
- Kidadda maskapa horeeta pahanaaadi xoorrate otanta qara afuula tura titayshin ka lakki isi daashe pahanadan lakki akka heenan qara kalaptan hale.
- Hella horeesi otantuppa oli pappaha ka qalpeeta lelekaya faddini kokkonnassa, kolluma shakkaya turan a hella olin kidadda kolladne a'oli pahani, kammaw a horeeta dammita ka qoota kallatayshute desa kidadda haaraya taqqamadan kokkonnayshi.
- Kamma hella horeetasi qoota ollupa pahani kaassadu.
  - Horeeta a kkutta
  - Horeeta a shashkka
  - Pinaana pisha kara kallana
  - A loqqa 4 qara anniya pinaana
  - Pinaana a moontan hirriya
  - A horeeta tika koddiniya pinaana
- Hella matta mattan qoottatta kara pinaana caa olqapan ollupa oorsha kumaa takka kodani kokonnassa. oon ETAA kittaye qootota qara padaweeetan kodu.

WAAKODAMAA Pinaana Ayshaa Can?

WAA FADAMMA'	Horeeta
WAA MALLA KODAMITA	Pora horreeta kallaatta ajajaa
ETAA	Taqeeqa 25-30
MINA CAA OLQAPA	Haka Hella Nama 20
PORA	Tikka kollata sessa (tarabbeessada piita qara) paldissa pora fayya kayno ka hella ishoonna kapandesa caa xa'issa taaki pora xaissa
WA TURAN EEEYYE' HARMISSA	Hella qorruma tika kara caa ishoonna paayyan kamma olqapa ishoonna qootu ka qindase oppa uumen matta mattayshun xoola, kollaatta qara tititayshin ka kodin (matta matta qara ookuma dehassa qapnaado)
MEHADADDA	Hella a warqata 3 harmishin
FITOTA /akkisha	N/A

ETTANISSADDA

Anappapeeta isho puuseta

Afaa

- MATTEE OORSHAA**
- Qoota heennate ka heennadata'e kisseri etaa paqaara. Pinaana qaarqaareta' maana fadammi? Kiddiyan kassatta ettanshan.
  - Hella akka dikkishani ollin potadda tika paqaarnassan taqqamatta i ettanshan.
- KOLLUMA**
- Ilatuma hella lekaya upnaa turan qapane hella kisseeta xa'issate olqapa shashakan akka kuti'ani tika takkupa tika takka uumeta/kodeeta ettanshan.
  - Meela pahanada oppayye atittiawa ettannin kiinine inna oon caani tika qindatta inna kawpesa qeedeeta ka isha/isheeta pora oppa kuti'itippa akka koda olqapa kodeetayti tooyi..

SAANTA

- Hella qorruma kolluma karupa hella oorshi. Pinaana maana akka dammiyan ka ayshuka akka loolanniyan qapna kolluma deyyo tooyi.
- Hella kasadu "pinaana axaamane pishaa taaketa i sahaa? Pinaana xaamane ka moonta doya ettannin? A piita qaran desa kallaaniya axaamane? Hella akka oorsha daashani faroota daashi. Kamma hella pora sessa qooti ka olqapa takka takka xoola qittana puusuta karuppa xa'shi.
- Hella tikoosi kara pinaana ca akka xai'shani ishoonna kokkonayshi, assi patta hella ken mina caa akka sileeta xaashan faroota dashi, kamma tika haaraya kara xa'ssa ettanshani tulaysuma kodi.
- Otoo sileeta dikkishan kamma tulaysuma kodi ka maattada akka harmishin tooyyeta tika takka takka tooyin

WAAKODAMAA **Nessosi Qapadin**

WAA FADAMMA'	Pinaana
WAA MALLA KODAMITA	Kolluma taptapeta nessada, lellahtada nessa motereewwa ole ekkayshin (koda orra leka)
ETAA	Taqqeeqa 20
MINA CAA OLQAPA	Haka Hella Nama 20
PORA	Hellaa matta mattan qorruma tika kara kuttyta ishoonna qeenno atyya.
HARISSMITA	Poraa hellaa oppa oli upaniyan lallehay kodeeta'e akka pora fayya qapnadani tika kara takki qorruma kayo ishoonna harmissa parpaaccissini.
MEHADADDA	Kodaa kifileeta haleeta taaki xuumeta shakka puuseta mataafa hella ashashakka. Apaayyotati xoori kamupa xata puuade pahana tooyi
FITOTA AKKISHA	N/A

ETTANISSADDA

Dikaatteta-sawwaa

Afaa

Anappapeeta isho puuseta

MATTEE OORSHAA

- Hellosin nessa pahana takka qapa kidadda olkela akka purshan upnaa kahayta a ishoonna qaarqartu qara kodamti iturupa kaheewa/lallehayta kodamma hella akka kidadda olin pahanaayshani' kaassatta maa xoori sedi koda ettanissa kollattanpaya kuttissa aqran qaptu kiriita kolluma akka qapanaadani ishoota kokkonnassa.
- Lallehaytos akataa kasa qapo maxoori kokkonnatta ettanissa xuumoosi piisa nessa dakaytissa haleeta turan kolluma lalamayta kodeetan nessa dakayyetan ka lallehayta kodeeta tookta harmishi.

KOLLUMA

- Upnaa turan qapane nessa fitalla amma kaasu otoo hella'en upnaysamin kodeyayye lallehayta olli pappaho kidadda penaannt taaki nessa dikkissa i'ettanshan. Pahana'e Nukkalitta taaki hareetate desa xuumeta kumma'puussiya ettanshan. Hella otoo Nukkalitta kideeta kida dakaani lallehayta kodeeta ishoota faani." hareeta" kida dakaani lallehayta xawwa coo koddiya ishoonna parpaaccissin

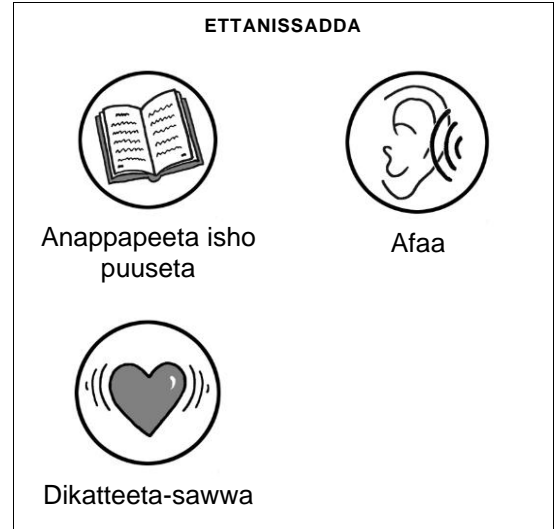
SAANTA

- Nessa fitala a hella pora kumma'an upnatta ettanshan reexa.
- Hella waa porasho qara kuti'an qra koddiyan lallehayta koddeta ettaninniyan upnayshin (siina qapatta, qatta, harka akkitta lallehissa kaspaa).
- Hella nessa dakaytissa lipeweled (jirfa kodadda 3-4ti) lallehinniyan fitala nessa tapposniti deyyan ishoonna lele. Etaa nessosi dakaynittane hella piisa lallehayta kodiya ishonna faani. xuumesi haleeta'e etaa leka'n inqeedan ka titawa paayyota wa faddiniyane pora shakkan nessa qara kodin. Xuumeeta olupahatun 2-3ti a oppa oorn. A kara hase o etaa kitto kodoos a tappa turaaten tarpe nessose fitala kodn. Fitala '5' xuumeta masmuureeta takka pahana'e, maakaa saami qoyana mootaadite a dammta kolladi maa xoori moottadaadi an kaassaninn malee qoyanaysho tura haani ka akataa ishaa miiranni.

WAAKODAMAA Pinaana Ashankuliteeta

WAA FADAMM'A'	Pinaana
WAA MALLA KODAMITA	Upnaassota upnaa qapeeta pinaana tooyeta xeliyadi ole kodeetan
ETAA	Taqeeqa 30
MINA CAA OLQAPA	Hella haka 30
PORA	Paayyo qara inna matta mattan qorruma kara kuti'tta pora isheenna qeeda parpaccisini. Kamma jemilmiletayshu xa'issa taaki pora xa'issa fadammi
HARMISSATTA	Hella tura murayna pora ishona kayno xawwate qapata taaki olqapa koddetan tarabbeessa qara kuti'an kodi. Hella
MEHADDA	A hella mehadda matta mattan xoola paka xoorata a muuramteka aokuma (siileeta) dahassa kolluma deyyo tarpetn pahanosene pinnana adeyyo koote kartoonewwa qara.
FIITOTA /AKKISHA	N/A

- MATTEE OORSHA**
- Lellehaytosi qoota kollatta paayyota turan we lekaya kollatta i ettanshan. Pinaana reexane la'assa dakaysattan dukaata kodin.
  - Nama takka taaki apilaa pahanassan dikoota assi co hella' upnassa tura maqqissa kodiya i ettanissa, kollumadasu takka takka ishoota qaraqariya ettanissa, kammaw dikatotaysho taaki hasapayshu , olsasu qara mattee oorsha a kikinin, a dikatta qara etaa qanqanuma titaawen dikadin

- KOLLUMA**
- Shakkaytaw koddite, hella takka piita qara koddian xasolaya koddiya i ettanshan, pora qara kodeeta orra yalinitto koddite piita a tooyan ka upnaadan. Amehadda lamayaw kodn ka olqapa ahella a kutta kode hella olqapa 4 qootiya mehadda qootiya i ettanshan.
  - Hellosin otoo eyyew jimpeletayshu dikkishan qoota pinaanaatedesa tiramaa akkishin. (Awta jimpepeta kukkkuta kamma) kodan kokkonaynayshi ka damata pinaana damen ka damta torren.

SAANTA

- Hella qorruma tika opaa hale, assi kide awi inu pinaanan faddininna kodeeta farootan qapnaanna! etaa takka takkayye uumata apilae taaki waan henna koddiy'e ashankuliteewwa uwasinna ka etaa nama pilaa koddiya akketa ettaninna. Aw Pinaanata koddiya i'ettansissan
- Hella olqapa afur (4) qootamin ka maana pinanta reexan xa'issa reexadan kaasado. Semalla pinanta pilaa dakaata demo i upani?
- Hella ashenkuliteewwa kodan ka dikkishane kamma ka kokkishan kamma fulaa kifileeta takka qara xawwa koda ka hella akka uwsadan oltura kodiya i ettanshan

WAAKODAMAA Pinaana Lellehayta Maana'e Faddin/Parpaaccisni?

WAA FADAMMA'	Pinaana
WAA MALLA KODAMITA	Orra, pinaana isho orraa kidadda olkapa ekassa ka upnaaa akkaniya taqqamadu
ETTA	Taqeeqa 20
MINA CAAYTA A OLQAPA	Haka Hella Nama 20
PORA	Hella matta mattan qorruma tika kara' kuti'itta a ishoonna qeenno a fayya harmishi
HARMISSATTA	<ul style="list-style-type: none"> Hella harmisaniya xawwate taaki olqapa afur afuri koddan ka tarabeessa qra kuti'an kodi. Pora assi kayo xaashin.
MEHADDA	Inna matta mattan xoola mehadadda ka okuma xai'ssa (sileeta dehasa)
FITOOTA KILPEETA	N/A

ETTANISSADDA

Anappapeeta isho puuseta

Afaa

MATTEE OORSHAA	<ul style="list-style-type: none"> Tika kollaata hella waa juutota qapa dikatta koddiaa iettanissa, sedi pora dikke kumma'an, ma xoori kifileeta pilaate taaki atanna'atta sedi akka kuttuma akkaannitto upnaado. Otoo qalamewwa taqqamatto lellehaytosi a olkamma dape i ettanissa. Dikatta qara etaa qanqanuma akka matte qapnaatto, a olli papahaa ka olin pappahanine olkapa ekkassa ettanissa hella akka qapnadan ettanissa paarqaara. Semalla kiseesi dikaya kidadda tapare ka upnaa kamaa kamiya taqqamadn xoori olkapa ekkasan ka ettanissa olkapa ekkassa kodiyan.
-----------------------	---

KOLLUMA

- Wafayya faadinitta olqapa hella lekaya qapota pora ka shakka kodee, hella takka takka piita qara kodiya xasolaya kodiya i'ettanshan. Pora kumma'an kodeeta a ishoona yaliso/malalitto tooyi. Amehaddadi lamaya kodeka olqapa hella akutta kodee hella pora 4qooti mehadadda qootata'e ishoona ettanta.
- Hella orra ka pinnana olkapa ekkassa hella malaale pinnana a ka orraa akka olkapa ekkayshan kaassttan paldumtaadi anukkula kodiya ettanshan. Sedi loqqada dikiyan, qoota qapeeta dakinata'tedesa torraatta ka ahella kollatton paya' taqqamadn kidadda karupa kalissa ettanshan.

SAANTA

- Hella qorumupa hale
- Qara kallaatta wa ishoona parpaccisniya manna matte oorsadan? Kidan kaassadan. Hella akkaa oorshanni faroota dash kamma dukaata qara kallatta'e pishaa, damita (piituppa) ka pirtota parpaccissini, orra akoddin pinaana kuttuma'e ka nessa oorsattayshu minan xaati ccattanpay uumatta akka koddin hella la'ayshi.
- Assi ishoonna kide qora pinaana we lakayya ishoonna parpaccisin pinaana akka orra mina pishaa ixxeeta ka damta dameta ishoona fanni pinaana akka tika ishoonna parpaccisinitto kollishi. Kamma qoota tikate desa feyya'en kollanna, pinaana orra waa ishin olkela purisane pinnana qoota hellae daleeta ettaninnan malla ishoonna kide "orra akka pinaana ka a oraa mina kidiyayi idkanni? atta?". Hella apora 4qootanni ka kifileeta kara pasn. Ookuma dehaysa kaassu pasishe. Hella heena pinaana matte oorsattan heennadosin xaasani kaassado. Pinaana wa ishin a orra kappaa pursamine akka xaashan kassado.

WAAKODAMAA **Kakassuma Pinaana**

WAA FADAMM'A'	Pinaana
WAA MALLA KODAMITA	Kama kammeta pinaana matta mattayshutin oli kakkassuma oli kolleetan kodn
ETAA	Taqeqa 20
MINA CAAYTA A OLQAPA	Haka Hella Nama 20
PORA	Paayyo qara hella matta mattan pora fayya ishoonna qeedu qapnatta, kamma lakki kodeetan pora opa oli akeeta.
HARMISSATTA	Hella qooti pahana pinaana dika'ya kidadda kaartewa mehadda
MEHADDA	Sileewwa pinaana isho karteewwaa
FITOOTA KILPEETA	N/A

ETTANISSADDA

Dikaatteta-sawwaa

Afaa

Anappapeeta isho puuseta

MATTEE OORSHAA	Lellehytaose upnaapaye xaykitta shakka kifileeta karupa teyyatta i ettanshan. Seni toola taaki a etoosin oppa pereewwa koddiya i'ettanshan oli laheta'e otoon harmissadane hella afaroosi taqqamadin. Upnaanpayosin ole caatta ka qoota pinaanasutedesa kaassuma kassatta i ettansha
KOLLUMA	- Ooni hella lekaya qapta pora oppa qooti ka matta mattan hella lakki pinaanta lakki daassatta ettanshan. Kamma qoota pinaantate desa maraca daassatta ka pinaana pahansa ka ekkassa torraatta ettanshan. - Oon hella paran olkara a purasme koden hella shashakka hella a kukkutta ole poraa oppa caane lakki lakki kodeetan oltura qootadin.

SAANTA

- Pinaana shashakka caatan caadani waa ishoonna parpaaccisna atta akka torrane matte i oorsada? Pinaana atta pishaa, xayxayta, damta fayya (aloko kolluma mina piita) ka kollatta la'ayta akka parpaaccisino hella olli tooya. Ooraa koddita pinaana oo kuttadan qoota nessa oorsayinan uumetta aeetanpaya koddin mallaa turran xolaa turrane hella matte oorshin. Pinaana ishoo qoraa we lekaya olipaha'e parpaaccisni. Pinaana/horeeta/ akka qora mina pishaa ka damtadameeta i'parpaccisni
- Kifileeta kara ookanpaya hella oon i caan, qinda lakki pahana horeeta kaarteeta dashi waa kaartetashu qara caa horeeta kaassumada kassattan hellaa] kifileeta kara ca upnapaya ole lakki koddetan koddani kodi. Hores maana parpaaccisini? Horeesi horeeta pila kapa maanane pursamte? Semalla horeeta male aptaa i ccane? Lellehayta qara upnapayta otoo padaawannin kinnine; hella lakki pahana horeeta kaarteta daashe. Lakki koddeta qoota horeewwa matta mattan torradan kodi/kokkonayishi.
- Hella qoota horeewate desa oon marraja kapan qaarqaarsa kaassatta i ettanshan.
- Hella lakki lakki kodan tititqwwan ka horeeta kartewasu qara wani kassuma kassdani faroota dashi.
  - ✓ Horeeta xaayti ayshe kakkanni?
  - ✓ Horeeta xaayti horeeta pila kappaa maananne pursami?
  - ✓ Horeeta xaayit maana dami?

WAA KODAMA' KARMA KA TAPAYTA

WAA FADAMMA'	Horeeta
WAA MALLA KODAMITA	Uumeta dakaysatta pora paqara kodi matte oorssatta a murteeta daashin koddiya uumeta nama takka upnaadu.
ETAA	Taqeeqa 30
MINA CAA OLQAPA	Haka Hella Nama 20
PORA	Matta mattan hella'e pora kuti'tta parpaaccisino afeyya koddiya
HARMISSATTA	Hella harimissaniya qorruma tika kara' kuti'an kodi
MEHADDA	N/A
FITOOTAA KILPEETA	N/A

ETTANISSADDA

Dikatteeta-sawwa

Afaa

Anappapeeta isho puuseta

- MATTEE OORSHAA**
- Uumesi kifileeta kara etaa turan qattiya lelee ka kaassumada oppa oora. Simalla lleesi wei takka malle nessa dakaytissan dehassa ettanshan.
  - Uumesi qoota paqaarumtatedesa ka faroota tapayta koddiya dissatta kolluma paqaara'e qapta. Hella seni lakki qalpewosin akka parpaccisniya matte oorshani kodi. Kifileeta kara isho samayta akutta kara kodoosin pora opa akkaniyan dikattan matte oorssan la'aysh.

KOKOLLUMA Hella olqapa kokkokitto oon qapataane etaa uumesi qootittan hellaa akka kodani kaassatta iettanissan etaa ummesi torranittan hella kodaddaysho ole oorshani kodi (pahana'e, hella ka pinaanta, tapayta qapiya'e lallehayta kooniya hakadi piita qaran daissa ettansha).

SAANTA

- Are kammupa xata waa puussane “**horeeta ka tapayta**” uumeta haleeta qeedamte)
- Etaa halkeettati hella akka fayya dakkaysadin ishoonna leli, semalla olqapa uumeta kamma torradu. “Tapayta shakka takka shori ka karma muki kawpa kulli. Tapaytosi napahata karma, nyirfa a deedera ka arrapa kutta yooqit “ishaa xorri i mukayi” tapayta dikatan aree cooye oppa dikado!” kamma tapayta shakka ka karma qarupa fayyaati tulutuppan keerti loqqade xata lekkati. Karma ka mukitappa xa'ayi taaki impasi ka jarjartan tapaytose sholoqaadi otantuppa tapaytosi qapay. Tapayta “aanaa aanu ka kuyyaaata takkan titawa ka ke qarqaraa” kiti karma ka xosali “atti akataa sahkki! Atta ana qaraqarta ettanisa?” karma ka tapayta qaarqaareta in'ettansha kide dikkatan akataa nessadi, xoori qaarqaarta qapa ka a dikkatte tapayta akka aanu faqqate, paraytadi apaata leniya mura karupa dee pora oppa karma nessaniyupa aaninn ka wataroota akutta harmisadin. Halkeesite karma ka tikaadipa deeniyo sansalatta watarootasi karupa kuli ika issquda titte/issi qura passini! Ikka pooyi! Umma isi quada passisa malaale. Tapayta ka karmasi dakayti ka karmasi qarqarta'e titaweti. Tapayosi ka watarootasi akkiti ka wataroota kuma' takka olqarupa wataroota ateepa takka matte oorsatte, haka wataroosi mittamitua'e haka qomittu ka mehiyaa paayti. Issasi akatta karma qapiniittu wataroota quad furmatte ettaniise, ikka oppa ooree nakaytan xai! Karma ka qindatta tapayta opa titawi “daltatiyo anti inshakki ma qara xosaliiya eepan kodi maa caatiyyo dinissa iqarqarte!”
- Otoo uumes dikinitoyye kaasumada hella qarqariya kaasadu pahana'e: -
  - ✓ Uumesi Kara pinaana axammanna'e caa? Moottada ishoonna?
  - ✓ Tapayta kuyyata takkaye karma qarqaraa kiiteyye karma mana'e xosali?
  - ✓ Tapayta i karma qarqara kiite ka dikate? Uumes kara atta assi koddiya ettanissi ?
- Moraletta uumaste upnayshi
  1. Akka karma mina wa paqaara akkeeta itturuu waa paqaara'e ki dehassa ettanissa
  2. Uumaatta shashakka kaasu nama qaarqaareta qaran caalissa dinissa akatta waa paqaara kodiya.
- Muretta dassata taaki dissata parpaaccisumadi qara torada, karma, tapayta, kuttumada, akka qara muramini olkapa ekkayshi
- Otoon etaa qapta hella kifileetayshu ka samaytayshu kara pora oppa waa paqaariya akkaniyan dikattan oorsha.

WAAKODAMAA

Murteeta Horeeta

QAPQMA	Wa qapanitta
WAA MALLA KODAMITA	Murteewwa kodiya/uumeta
ETAA	Taqeeqa 20
MINA CAA OLQAPA	Haka Hella Nama 20
PORA	<ul style="list-style-type: none"> Paayyo qara hella matta mattan qorruma kara kuti'tta pora fayya ettaniyo kamma xa'ssa taaki xa'issa qoota
WA TURAN EEYEE' HARMISSA	<ul style="list-style-type: none"> Hella xawwateyyi tooki afuri olqapa olaqapani kodiyan tarbbessa qara kuti'an kodiin pora kayo a issi xaashin
MEHADADDA	<ul style="list-style-type: none"> Mehadda xoola qittana puussota hella takka takka'e ishoo ookum xa'issa /siileeta dehassa i lawata ashakka xuumeta mattaa afa hella Hella murteeta pahana uuma
KIRPA A FTITOTA	N/A
MATTEE OORSHAA	<ul style="list-style-type: none"> Lellehaytose a olkamma dapi koddiya i ettansha, dikatta qara etaa harmissa akarupa kalta akka fadmmitto a mattee oorsadin. Hellasin kodee punu haleeta ettanninkinin qoota haleetate desa parpaaccisinitto matte oorshe. Akka mataafa qapadan ka pahanadda tooyani kokonnassa mattadi i paqaari, murteeta xuumeta hella horeeta'e akka jarjarani ishoona kodaccissa ettanissa. Mataafa tura desa haleen ka a haleen rakkoota takka male dehassa i ettanshni kaassumadda kamaa kami. Hella piisa akka sileeta tooya ettanshani pora qara kutti'itta ka mataafa qinda laka opa qapada etaa haleenittane, kidadda qupittan kamma desan aani kodee haleeta qapeeta paqaara ka puussaynna dikta kollisa qara koddan!
KOKOLLUMA	<ul style="list-style-type: none"> Otoon olqapa hella lekaya qapta ka pora ka shakka kode, hella takka takka otoo piiata qara kooniya xasolaya koddiya i ettanshan, pora kumma'an kodetta ettaninn kininn koddite piita/pora akkaa'co upnadda padaawetan oo mehadda lamaya kodan ka olqapa hella ka akutta koddo hella pora 4 qooteta mehadda qooteta ishoonna ettanta. Hella shashakka qaptayye kollumada deyyo a xuumin maskapa kidadda horeeta sileeta kaaratonewwa derassa ettanshan. Helladosin maxxadaasu o murteeta qara puussiya ettanissin, waa kooniyane kokkonayshi otoon ettanshine maxxadasu puussetan ishoonna qarqaareta i'ettanshan.

ETTANISSADDA

Anappapeeta isho puuseta

Afaa

SAANTA

- Paayyota hella parka karupa hale, hella ole aqimi ka inna horeeta kamma kami, hella horeeta paqaara oon i qapan akka qootan ishoona kaassado, qoota horeeta aqimit ka nyelqa maana salaani? Nyelqa horeeta qara pursamitta a xaamune kuttani? Otoo kuttuma antooye pursamitta maana'e qeeti/dehassi?
- Awe qora atta akka deheniyen uumetan ishina hale. Xuumesen haleene kuyyaata pilaate matte oorsattan isha qoota qoratatedesa, maa xoori a atti haleenitto qoota horeeta ka oorayta upnaan qapa dikaana.
- xuumesi hella hale
- Otoo halo kamma "kuyyaata takka takka oton haremisannino mataafayno pora takka dikkissan an ettaninn kiinu, shakkaytan haleeninna ka asedi qaran qaptu koddiya infaani ka kammaa qindatta xuumetayno oppa titawana koddita.
- Sedi etaa kodinitoye xuumes karaa poran qara qati minno milkita kodeetan.

WAAKODAMAA Nyaroossen Ayno Puta

ETAA WAAKODAMAA	Pinaana
WAAMALLA KODAMTEE	Dikoowaa olkama qatee kollata payaa: Etaaysho qedata waa taqqamtaa lele
ETAA	Taqeeqaa 20
ORRAA ATTACOO AKKAA KODOE	Haka Hella Nama 20
PORAA	Paayotta'e Poraa paldumttan hellaa qorruman kuttita kayno. kamaa poraa paata xaissa i shootaa kayo
WA TURAN EEEY'E HARMISSA	Hella a qorruman kuti'an pokorreta qara olli kamaa ishootaa oorshe, xawwati taaki parka 4n poraa pusaa kaynon
MEHADDAA ISHIN KODEETA	Warqataa mata hella mina' (a oppaa paata pusaan)
AKKISHAA	parpaaccisninkitto

ETTANISSADDA

Dikattaa-sawaa

dikootaa dikataa

upnaa

afa

- Hella dikoowaa olkamaa oora (1ta, 2ta, 3ta.) Dikaa paayee
- A hella shakayitin kullinin turaandesaa toraaseen ananpape esmalla nesaa kuttan eshota dakaytisaa ee'ttanisaa.
- Kollumaa kamaa saateta qulqullumaa akaa kitto mattee oorshee
- Torraasene dehaamta kokkoka'e qapnaadan "lokoo ka kamma'ew caataa nyarra ipunni" ka hella akkima we'i takkan a caatayshu oppa kodinaa aroota kaassannane ishoota lele.

- KOLLUMAA**
- Otoo hella parka palda qaptanee, hella demoo axa'issan piitandesa kodin, akka waasso a qaraa konaanee akamaa paxxari kaasu toyee.
  - Otoon hellatti ikokkoki akkamaa ishootew torraane kode

SAANTAA

- Hella qorruman olpa oorsha. Ayno harmoo keeri? Ayno feyya keerii? Attaa nyeraa punni? Kidee ka kaasado?
- Akka otoo paayyota qaraa dikishanee paayyota sokinnane la'asha (qupta 1). Namaa kamma sookew lammatta (qupitta 2)
- Torrosen arepaxaa caa anapape:

Kupalaata takka harmoo kerrito ka awwta piisa akaa harrmoo kerritow torrinnitoo kala. Kupaata takka aantee ka dakaysataadi pakatee ka orii kupalaase putaa nyarrssate. Pinaana kapinoopaa caa piisa ka toyaa olopa sokeen. Kupalaata ka enoow poraandessa keereete e ka kupaata isskamma akkaa sekki tooyte. E kammateyyew kupaata ka lookow shirii eka qaraa xosalte. Ka kiitee hella ataa nyaroosen putaa kee assee poropaa shiree nakaynnitoo. Kupalaata ka lokoo poropaa qiqimasaateka mukitaa opaa tawtee kadikateeka kitte, saateta emmakotan qapay ana kello nesadoo.maa ufii kupatta shirii kaasu shirii uma hakaa paayyota kodintoo poradipaa mayninikitoo. Kupalaataw mukittapaasaw kitta! Pinaanasene toyynaa orii kupaata'e ullupni ka kuppalaata impassishen, ika elaa xaate ka qiqimaasate ka kerritaa xaate akoditto ma orii kupaata idikee turaa tawtee ka putte!!Hakaa seti paayyate kupalaata" keerittan sahaanan kidaan ka issin peepan akushinaa ka qaceelae nyaroseen putaay"
- Kaasado" ayno patotaa dessa kayyee? (Qupita takka akkishe)" aynoo lamata esakayew? (qupita lamata) hella akka qalewaa haarayaa kolladinee kokkonayshe
- Waa torrosen karaa kolladinee hella kaasado
- Kidee:** fayya mattee waa ino qaraa etaa qeedaa orrssatta inoo faani. Otoon lokoon saanta kammaw kanninno ka anninnoyye keerittinno inunna. Etaaa oppaa kodayshoo qanqannissan koden hella kaassadoow
- Akka hella orraaso nyaree desa a paayyota soke kaa a lammatta sokeetedesa la'ayshane kode.

WAAKODAMAA

Tika Pinaana Uuma

ETAA WAAKODAMAA	Pinaana
WAAMALLA KODAMTEE	qallewaaa tika Pinaana kollado:tika uumee,olituraa waa kodamma
ETAA	Taqeeqa 25
ORRAA ATTACOO AKKAA KODOE	Haka Hella Nama 20
PORAA	Paayyota Poraa paldumttan helaa qorruman kuttita kayno. Kamma'ew poraa pussa ka xa'issa
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	Hella apokorewaa qaraa qa'en, taaki a xawaati afurii aporaa ishoota kayo.
MEHADDAA ISHIN KODEETA	Pahnaa pakateetaa ka, makanaa, kommaytaa, damaayta ka dulla karnetaa maxaa Pinaana qaptoo xoosharssaa ahella qaraa xa'ashan pahana'e damaytaa(futtotaa) makanaa(haasha ilawaa ka paldaa) pakateeta (pishaa monta pahaa) komaytaa(tahaytaa) dulaa(caabaa)
AKKISHAA	Parpaarccisnin kitto

ETTANISSADDA

upnaa

afa

- MATTEE OORSHA**
- Hella tikka upnaata iwayye. Tikaa a xaamo karaa akkama hella kollanan upnassaa ekkayshe. Otoon hella qiqime'i qaptayye atta akkaa inna nama tika lelekaya karaa kallataa sahadene kullu toree. (waa kodammaa kama coo dikatoose fayya olkaraa la'ane)
  - Kaahaytose qootaa qalimeewaa lelekayaa caan malla imimmihan, semalla otoo dikkissan kamaa tika qulqulassa teyman.
  - Hella mattee oorshee akka olli dakayan ka ollin kodani.

- KOLLUMAA**
- Otoon parkaa palda ka poraa shakaa qaptayye, akkaa hellaa demoo pittandesa xa'ashane kodane qaarqaare ka waa qaraa konaane akkamaa kokkokaan toyye.
  - Otoon mehaddaa ishin kodeeta anqallotan kodane qaptayye; hellati xa'issan tika qupaa i etaanshan
  - Otoon hella nyuqaawwa kollanna'e qaptayye :kisetaa kutta Pinaana lelekaya tikkasso qara maana aka dakanito otoo tikasso karaa tawnaane

SAANTA

- Hella qorruman ollopaa oorshi.
- Hellaa la'ayshe akkaa waa nesaa qapa qoraa, Pinaana ka orraa, akka otoo waa ishin kallannane iskapaa qapane pattaw kallannane helaa la'ashe. Poraa a Pinaana, qoraa ka namaa karaa kallannoo tikaa kidammi. Pinaana tikaa akaa waa faananetinni pupursamii
- Pahanassane aharmisatin hellaa pora Pinaana karaa kallannane hella upnayshe(pakatteeta, komaytaa, qorraa, dulla,) porossen piisa mina'e hellaa kaassumada kamoopaa caa dehayshe:
  - Murupaa caata atta pahannatta kiinittan ka dikannittan?
  - Atta maana caa kiinittan ka dikannittan waa Pinaana sapanayshu kara damane (murkuujaa, pakateeta karaa, karmaa murupaa)
- Pahanaa Pinaana pakateeta karaa kalaa moontupa xaashe. nyalqaa Pinaana poraa atta paho kara akkama kallannan kaassaddo
- Hella parka 4-6ti qootee. Parka takka'e pora kallata Pinaana dashe. Mehada ka mehada pora kallata Pinaanaatin konitane ishoota qootte. akkaa parka piisa ollin waa kodamaa tikaa Pinaana ka Pinaana kara kallannane warqata palddupa xa'ashen
- Dikkataa qaraa, parka piisaa Pinaana ka poraysho a kallata tika la'ashan

WAAKODAMAA **Qaatisaa!**

ETAA WAAKODAMA'	Pinaana
WAAMALLA KODAMTEE	qalpeewwa lellekaya a kantupan xaa caa akka kollado
ETAA	Taqeeqaa 25
ORRAA ATTACOO AKKAA KODOE	Haka Hella Nama 20
PORAA	Paldumtan hella qorruman kuttitaa kayoo ka poraa paldumtan akaa hellaa qalpeewaa sahadane kayo.
WAA TURAN EEEYE' HARMISSA	hella aqorruman qa'aden
MEHADDAA ISHIN KODEETA	Parpaaccisnin kitto
AKKISHAA	Parpaaccisnin kitto

ETTANISSADDA

Dikataa sawaa

afa

- MATTE ORISHA**
- Hella akka nakaytan otoo qota qalpeetatedesa torrayna annane atta akka meela dakntayshuti lellehinnan matee qapnnata faani ka hella mottadaati nefo qanqannissan qaptaa heenta.
  - Kodoose akkaa hella olli dakayan ka qalpeeta kutta kollataa ettanshane kooni.akkamaa seddi etaa oppaa qalpeewwa hella qapane ka kifileeta karaa akkinnane daawrinoo ka akka saanta takka qareewe kolladanennima.kapandesa sedee etaa oppaa hella qalpeewwaa lellekayaa qapa oli upnaattan oli haadan ka kantayshoo kantaa xasati kodanee akaa kodditee ishoota upnayshe.saanta fayya akkaa capeessane hella akkaa qalpeetaa ishoota akkitoo reexadane faroota daanni.
-
- KOLLUMAA**
- Otoon aroota qaptayee hella aka kantayshu oppa poraa ishoota akknnoo xa'ashani kode. Akkaa assi kaassu siiletaysho a xa'ashan ka atta akkaa poroose oppa olin muknaan lelani kodi.
  - Parka palddan ,hella lakki lakke kodan olopa oorissan ka olin torrataa a hella piisa'e torrinin turanne i'ettanshan

SAANTAA

- Akka Pinaana mina'e inna nama akka tika karaa kallane ishoota la'ashe. Tikkanu karanxaa inuu poraa shashakka pahanaa urmalla, tika kolluma, tika puteena, poraa kaahayta.... wessen piisa nama akkaa kallata paxxara kalladu'e kooni.
- Akka hella tikuppaa akka pora kaahayta oppaa akamasi mina koonan hellaa qorado.ka atta akka antaa porinnoo a kallata lelekaytupaa kinnoye.
- Hellaa pahana daashi:" inuu urmalaapan annina. Anti laaqota laaqan faani." maana kama'e deeya kiin ka dikanni?
- Akkama hella nama isha kapaa waa dikadine lelo'e kode, ka hella 2-3ti halle akkaa kifileeta piisa oorshin. Pahana pilaatin oppa' oorew "tika kolluma opa antaa". kollumoosen kamaa maana akkaa kodeen kaassado
- Poraa hellaa kilpalaasso ka loqqassotin anta paldumtan kayo qapnaado.
- Akkaa maxxaa pootaa takan kantupaa caa haleetoo ishoota la'ashe. (Pahana'e tikaa tika kolluma, akimeewaa, urmalla, tika kiristaana) kama'ew kirpa dawado.otoo kirpaa dakayane, hellaa akkaa turan ishoota dakaannitto mina'ew a koden.ka otoo kirpa dikkadoo kammayye a harffisadin
- Kaahayta dikkadoo kamma wa olin pappahanine a tooyten qaran aane.
- Hellaa akkan maana malla qalpeetinno otoon qindata pilaatin kinno qapataa parpaaccisne

WAAKODAMAA OLLIN WAA KODAMA'

ETAA WAAKODAMAA	Pinaana
WAAMALLA KODAMTEE	koda parka umaa ka upnaa ollipa ooraa
ETAA	Taqeeqaa 20
ORAA ATTACOO AKKAA KODDE	Haka Hella Nama 20
PORAA	poraa paldumta hellaa mina' qa'ata kayo dumdumaa takka mina coo olkapaa sesekaaden
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	hella akkaa qorruma deddehan qa'adane taaki (derumtaa dumduma mina kitton olkapaa sekaattan (atti otantaysho oppa'e qa'ata)
MEHADDAA ISHIN KODEETA	qajiteeye uffaata 5ka (akkama hella parkan qootin mina'e)
AKKISHAA	Parpaacisnin kitto

ETTANISSADDA

Dikata sawaa

dikotaa dikkataa

upnaa

afa

- MATTEE OORSHA**
- Hella upnayshi akkama otoo uffaata piita kaytoween kooni. Hella waa ettaninaane koden diishe a uffaata piita kaytu malla olin prrin. Kaahaytose a lokoo dikkadoo. semmalla uffaawoosen sholoote piita kakkayan. hella akkama otoo kantupaa caane ollin ca'annan ka olli qaarqaaran mattee oorsha.
- KOLLUMAA**
- Parkaa palda caa parkaa shashakkayta oppaa qoote, kamma'ew olkaran lallahan parka takka kuttati kaytishe. Sedi nefoo akkama nama piisa arotta akkadoe kooni. A koditoma kodoosee parka kutta takka umaanin dikanin akaa hellaa kallata paleeta kutta harmoo toyan malla.
  - Upnaa hisapeeta kuttisa'e, uffaata dikaata kareew qappe. Otoon hella qi qime'e caa akkaa uffaawosen hiddame piisa dikoo kokkonayshe

SAANTAA

- Hellaa qorrumaa olopa ooree qapaa, labbotaa mina kitto oliknappaa sekadee. Otantopaa qaado.
- Akkaa Pinaana tikaaso karaa ollin koonan hella la'ashi.
- Kidee, awe kaahyata akkan hella ollin kodinoo kollinninnon kaahanna. Uffaata karupaa xapatee ikka akkani kinnin oltura koden.
- Takka parkopuppaa qaptan paayyee ka haka 5ti padaawan anne hakaa kaahayta dikkanno'e. Uffaata moontandella xapatee akkaa nama piisa akkaa etansho'e. Hellaa olli kapandesa caa ollin kodane akkaa uffaata piitupan piinini moonta qudaa dawraa ietanshan. sedi nefoo kiteeta hella piisa qara kittoti
- Lamayaa kammayye, akka hella iturandesa heqqan ka fayya [qupanne akkishe. hakaaa uffaata moontandella sekaanitu'e kammaw caaden, hella akkaa poraa ishin hiraapaw ca'adane kodi, akka uffaata qottatta qara' kokkonnatu'e. otoo uffaata piita kaytoyee piita xaaye.
- Hakaa hellaa kafannani'e taaki uffaata piita kayinnitu'e kaahada
- Erkanaa kaahaysiti hellaa lelle. kaahayse poraa takkan akkan koonu ka kitaa parka olturaa dikinooyye inuu qaarqaari. upnaassen akka tikaa kolluma ka lakkupandesa kulli orraa ollin kootane ishin qaarqaari.

WAAKODAMAA Kappinaa Toytaamoo Karopan
Aanae ka Waa Akee

ETAA WAAKODAMAA	Animals
WAAMALLA KODAMTEE	Pinaana matee orishee:hakaa laki lakiiti kuttishe kaaa matee orisaatayt taqamado
ETAA	Taqeeqaa 20
ORAA ATTACO AKKAA KODOE	Haka Hella Nama 20
PORAA	Poraa palduman qorrima helaa kuttitaka qaataa kayo
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	Hella puldumtan qorriman qaaden
MEHADDAA ISHIN KODEETA	xarneeta maxaada Pinaana pisaa qaptoo
AKKISHAA	parpachisninkitto

MATTE ORISHA

- Kahaysse payotaa qaraa parka shakaytanne payaa aka nukulladooe.
- Hella matee pataa orisaata akkaa paxaritto lelle, maxorrii kokonataa ee'tanisaa.hella akaa ollqudeelaa qaadaneka ollin Pinaana eshoo mottadasso missapa akeene eka teymenee mate olli orishen.kanta tamereeta orii qinda aoppaa pataa ollituroopa orinane waakodamaa

KOLLUMAA

- Otoo prakaa pallid parka shashakaytaae opaa qotee
- Oton taae'maa parkopachaaka matoppa pataa kapanninkinni sileetaa warqatta taqamadaa taki eshota xashee.ka akka akidamitoo kidaane capesse("poraa Pinaana toytinanepopan anekaa waa akee ___")hella pisaa ollin .

SAANTAA

- Awee akaa kahayta maa eorsaata kahadaan hella upnashee.aka Pinaana lalekaya akolladene matee orsaddaneeka Pinaana pilaa pillaa kasuu.
- Qorriman kutiishee.aka rukaanee otantayshopa silletaa pinanta xayee. nama taka akidoo. Anti qinda Pinaanama toytamanaepan anekaa waa akee----pinantaa takka haloo.ena kamaew aakaose minaew kiddow.kaa opaa ooraan ka Pinaanata takaaa dikotaa karopa padawaa.ena 3taa kasaa a asew kidaanewka Pinaanata 3taa padaweenw. helaa pmaxaa Pinaana upanae halaa ee'tanshan. Pinaana takayee a toytamaa paata kodininhenee.
- Oton taaemaa maxaa Pinaana dikamee rexa malalleeye, eshaa qarqaree akaa matee orsadoo. taraa taraan olqara kayaa. Orii nama payotaa payee dikkataa qaraachadoo

WAAKODAMAA Oraa xosaltisaa

ETAA WAAKODAMAA	Pinanta
WAAMALLA KODAMTEE	Nesaa Pinaanaka lelehaytashoo kolladoo xassolluma olli xosalittisaa kollado
ETAA	Taqeeqaa 15 - 30
ORAA ATTACO AKKAA KODOE	Haka Hella Nama 20
PORA	Poraa paldumtaa mata mataa eshona qaataa kayoka poraa taka waakodamaa kayo
WA TURAN EEEYE' HARMISSA	Aka kahysee laasaa kesaltooe helaa qorriramaa paldann harmishee kamaew parka lakii opaa qotee
MEHADDAA ISHIN KODEETA	parpachisninkitto
AKKISHAA	PARPACHISNINKITTO

ETTANISSADDA

Dikataa sawaa

Afaa

- MATTE ORISHA**
- Kayasee akaa nukolladoe hella parka shashakaytanew kodeenka fulaa turaandesaa ollin kahadeen takii aparka lakki aolliqudaanxaa kahanoo kodden akaama Kaman dapnini
  - Hella otoo waa qaadee xosaalitinanee akaa olli ulifessanee matee orishee.

- KOLLUMAA**
- Otoo hella parkopaa caa dipotaa upnaysamtee qapanee,lelehaytaa kifletaa karandessa choo akaa karaa helloseen qapoo akkische.pahanae waakodamaa hellosene akaa Pinaana pahan waakodamaa etaanshaa.awtaa pisaa akka hellaa rexa xassanka olii teyyatan waakodamaa kileeta karaati tasatafinaan toyee.

SAANTAA

- Helaa qorriraman ollpa caahe.kakidee awe kahataa xosalitaen kahana
- Akaa parka lakki choo eshotaa lelle.parka takka chaata Pinaana kodoo.hellosen aporaa Pinaanaa rexaadeeti opeew qaaden.parka hella pillaew"mashinetaa xollisaa Pinaana "helloseen apaahana Pinaanan kapandesaa anneneka antaa oraa xosaalitinoo koden aeshotaa qudan kaynin turaan. Nesaa Pinaana axassa dakaytishen.
- Hella pahnaa kodanee ataa akaa pahanoosen qaanane ka helaa maxanyawaa lamaya qotaa mashinetaa xolisaa Pinaana ahelaa qudaan kayninn malli xosaalitinoo kasadoo
- Helaa kitaa lakii opaa qotee.kitaa takan akaa mashineetaa xosalitaa Pinaana mina ademow pahanasen aPinaana qaadee kodeen.
- Oton ekitte "anee"nama pisaa akaa pinantadi acaalanoo minaea kodooka anoo."Pahanaa aPinaana qaadaa!"Pisaaka orii caaw kidaaka kitaa oraa "mashineeta xosalitaa Pinaana"ka kapandesaa antaaka xosalitisaa.
- Parka payotaa aPinaana mashinetaa xolsaa Taqeeqaa 5karaa hella pilla xolishanee kodee. Taqeeqaa 5 kamayee hella waakodamaa ollopaoree qapnadoo.Taqeeqaa 5nin hakaa hella pisaaa xassonanetii opaa o'oree.
- Hellaa erkanna kahatosee helaa kasadoo. kama kiddewee kahasepa enoo matemateen olli xoxosalinne .eshinaa kassu akka kodayshin hella pilla qaraa ahella pillakaw eshin qaraa koda konno ee'akittene.awta pisaa waakodamaa oraa pilaa xassanoo waakodamaa esnoo parpachisee.porossetin mottada kuttea kodata e'etansan.

WAAKODAMAA Eskapa Ekkaysaata

ETAA WAAKODAMAA	Pinaana
WAAMALLA KODAMTEE	Akka ekaanan kolladoka sahadoo
ETAA	Taqeeqaa 25
ORAA ATTACO AKKAA KODOE	Haka Hella Nama 20
PORAA	Poraa paldumtan qorrیمان ollpaa caahamaa hella payotaa kayoo kamaew poraa lakilaki waakodamaa eshootaa kayyo
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	Hella qorrimaan qattishee ka kifletaa karaandessa lakilakii qotee Mehaddaa Ishin Kodeeta ekkasaa emakotaan
MEHADDAA ISHIN KODEETA	<i>Mehaddaa Ishin Kodeeta ahella patan ekayshanee(blokewaa ollpa chachaa.puttoladaa,watarowaa shashakaa a ollipa chahchaa)sileeta Pinaana ollpaa chacha xasheeka hella akka ekayshaneekodee.</i>

AKKISHAA parpachisninkitto

MATTE ORISHA

- Ekaysaa upnaa paxaraa ahella parpachissinaa.kollumaa aekasaa ahella olliqa sahanan kideeta akka kukutumasso pepepaadaneei kinnema,akaa harmisso karopa kulan ekaysamma kolladan malla.
- Pahanadaa umamee aka kulli taqamatanee qanqanisso xayee.

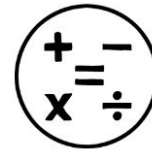
KOLLUMAA

- Oton hella ennow dikkineye, motadasso olin waakodamaa ka waadaa pilla nefo ekasaa e'etanshan
- Oton ekaysha mattayshotiie eshota qaraa kokonani,aka esiw ekaysha qaraa sahadanee kode.
- Otton taeema dipota qapoo chaa,ekayshaa loqtaa kapaa,aka waa kifleeta karaa lelehna harkan ekayshanee kodee.

SAANTAA

- Helaa qorrیمان ollopa orishee. awwa akaa pissaa silleeta Pinaana lelekayaa ekaysadaan.
- Ekkayshaa akaan waakutta akamaa chan ashaakaa chani olikaraa rexxinooe enoo qarqarii.oton ekanninoye akkan arotaa karaaen hattinini matee qanana.
- Akaa hella derrumtaa sikacaa mateexa payan ka loqan oraan aopan mittinnin malli ekayshanee caapeesee.
- Akkama lakki lakki kodanka xayshottin ekkaysadane hella lele.
- Hella lakki lakki qotte payoote akaa hella motadasso matexaa hakaa loqitati ekayshanne kode.(hela pisaa aka ettillesaee akkadane kodee.)
- Kammaew akaa hella wasenee aeshin paataa ekayshene ollopa pahanne kode(blokewaa ollpachacha,puttulaada,wataarowaa akama ollpachachan toyee).
- Akama mehaddaa ishin kodeeta patan ekananee taqamadane cappesse(eshoota nefoo aolipaachachaa)weemeeqaa siletoopa derumtaa Pinaanata qara qapa.
- Oto hella Pinaanaso ekayshan kamaa,akaa sileewaa dikishenee parka pilla olin pupursadane kode

ETTANISSADDA

Dikowaaka Dikataa

Afaa

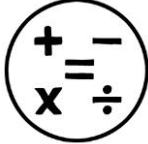

Upna

WAAKODAMAA Pinaana Olikama Cha

ETAA WAAKODAMAA	Pinaanaa
WAAMALLA KODAMTEE	saantaa lakaenaa kollado: kukutumaa Pinaana olkapaa qapee.
ETAA	Taqeeqaa 20 - 25
ORAA ATTACO AKKAA KODOE	Hakaa 20
PORAA	Poraa paldumtan qorrیمان ollpaa caahamaa hella payotaa kayoo kamaew parkan waakodamaa eshootaa kayyo
WA TURAN EEEYE' HARMISSA	Payotee Poraa paldumttan helaa qorrیمان kuttita kaynoo kamaew eshoota opaa parka paldati qotee
MEHADDAA ISHIN KODEETA	Silewaa Pinaana ekkaysaata kodasee adeyopayew
AKKISHAA	parpachisninkitto

NYERAA

dikoowaa dikkata

afa

upna

MATTE ORISHA

- Akamaa oto parkopa konaane hasapadaa pisan qarqaraman caapesse.oto taaemaa, akama silletaa pinantaa apilla kapaa kuttii ahella parkayshopati waa dikadee laa'yshoo.

KOLLUMAA

- Otoon hella parka shakaytawe qaptayee, akama pisanta takkew kodanee cappesee.
- Oton helaa kodosen qallaletaan kony akkama eskaraxataw kodanee caapesse.
- Taaema dipotta qapoo chaa, aporaa antani ollkama silewaa orishan kapaa akka kuttitayesaww kodanne cappesse.
- loton hella upana lelekayaa qapayee.akaamose minaew eshootaa qotee.

SAANTAA

- A saattetan kayniin turaan, masamaraa taka kifleta karaa pittan dessa pusse.
- Kedee, awe esiin ollkamaa oriisaane, akka kuttumtaa Pinaanao minae. Anti pinanta kutta ka ashakaa a aareepa qatten henaa. Akkaa hella tuppateecha pinantta kuttaa qaatoo afulle chaakaa pinantta shakaa mn qaaden
- Pinantaa sesaa akisheeka akamaa kukutummasoo mina olkamaa orishee.
- Hella poraa kenii qoteekaa hella pisaa minaea wa Pinaanan lakanaene qotte.
- Aka kuttumasso minae olli qotaane capesse.oto hella sede dikishan kammaye pahanadaseen eshota karaan xaa qoteeka akaama ollkamaa qaqtisaan qunanaee kollishe.

WAAKODAMAA Kaffaa Pinaana

ETAA WAAKODAMAA	Pinaana
WAAMALLA KODAMTEE	Upna Pinaana qaran anne, Pinaana kafa kafan rexee
ETAA	Taqeeqaa 25-30
ORAA ATTACO AKKAA KODOE	Haka Hella Nama 20
PORAA	Poraa palldumtaan helaa kuttitaa kayo
WA TURAN EEYYE' HARMISSA	Hella aqoraata kutaan kuttee' takii qaadeen
MEHADDAA ISHIN KODEETA	Silleleta maxaa harayaa Pinaana pisaa qaraa tafmaden
AKKISHAA	parpachisninkitto

- MATTE ORISHA**
- Hella demo tukatta eshota dakataa eetanishan, okafaa Pinaana diknan .otoo helaa furaa eshota dakaniye akama lakki lakki kodaneka dikanee caapesse.hella aka ollinkodane caapesaa kifleeta pisaa akaa kantaa kokkoka kodo konni.

- KOLLUMAA**
- Kokonitta kodossepa padawaae sileta tura enow mamayshee.
  - Oton kodosse helaa qaraa kokonani aparka 3-4ti taki alakki lakki koden. kaffadadanne akama hella Pinaana kaffadossen karaa chaa dikaneeka torradanee capeesee.
  - Apilla akotow pilala pisaa matee orisheeka karnettase xayshoo kasuu montopa eshota qapee.ekaa antaa Pinaanaoseneti anaeen

SAANTAA

- Qorriman ollopa pohee. akkama awwee kuyyata dikaata aqacceltota Pinaana koditte eshota upnaishe. Kidee eshinaa weelekayaa kollateen. Kodosse areee choo akka waa poqqonnoseenpaa kollattene matte orisaatanea .
- Warqaata silettaa aPinaana pisaa opaa chaan otanttayshopaa xayee ekaa xasodannee.
- Akkamaa eshota maraen payotaa hellaa upnashee. kafaa Pinaanae hale. pahanae Pinaana duloopaa, Pinaana tikoopa nama ollinkalla, Pinaana kapinaa, Pinaana kommayta...kamaew xorata kapandessa anitaan helaa akkaa taka taka dikanee kode.
- Otoo hella lamaya maxadasso haleeneye. maxaa kafaa Pinaana haraya haleew sekontaa 5 hella dikidaytaan akaa matee orisaadane dashee (warqatapa toyaa matee orisatta e'etanshan)
- Hella lamaya maxadosoo halleneyee, kafaa pilla upnashew.
- Oton hella harmisadeneye maritta pilaa eshota rexee.
- Taqeeqaa 20 kahadeen kamayee
  - Helaa kahaysee ekokokiim enukkulli kee'?
  - Ataa asee matte orisaata Pinaana kafaa lekayaa e\tanniseen?
- Hella akaa eshin sahataa etaanshane "qaatishaaka matee orisadaa" aqarqarsaa pillaen halaanin turaan. qotaa Pinaanaa ekaa lekanitaa kolladen malaa eshataa eepissee! .